Opłata pocztowa uiszczona gotówką!

Katowice, dnia 28 lutego 1938.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Dział Administracji Szkolnej

Nr 2.

Poz.: **TREŚĆ:** str.

Poz. 25.

PRZEMÓWIENIE P. MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO PROF. W. ŚWIĘTOSŁAWSKIEGO, WYGŁOSZONE NA 72 POSIEDZENIU SEJMU DNIA 18 LUTEGO 1938 R.

Wysoki Sejmie!

W dzisiejszym przemówieniu chciałbym omówić kilka spraw ogólnych, zwłaszcza zaś chodzi mi o przedstawienie tych zagadnień, które poruszone były na Komisji przez panów posłów.

Podczas dyskusji zwrócił się p. poseł Hoffman, abym na plenum przedstawił podstawy wychowawcze, na których Ministerstwo Oświaty opiera pracę wychowawczą w szkole. Apel ten przyjmuję tym chętniej, że uważam za wskazane w chwili obecnej wyraźnie się wypowiedzieć w tej tak ważnej sprawie.

Istotnie zagadnienie to nabrało u nas szczególnego znaczenia, zwłaszcza, gdy widzimy, że w innych krajach poczyniono próby oparcia podstaw wychowawczych na zasadach odmiennych, niż te, które od dawna przyświecały Europie.

Zacznę od uwagi natury ogólnej. Stoję na stanowisku, że zasady i ideały wychowawcze nie powinny zależeć od kierunku politycznego Rządu, ani od przeżywanych nastrojów politycznych. Zasady najbardziej ogólne i podstawowe powinny być silniejsze i trwalsze, aniżeli hasła dnia politycznego, trwalsze od systemów politycznych poszczególnych krajów. Gdy więc pod wpływem pewnych koncepcyj ideologicznych dokonywane są w innych krajach próby wprowadzenia zmian w tym, co stanowiło zasadniczą podstawę wychowawczą, samo życie powinno po upływie tego lub innego okresu czasu przejść do porządku dziennego nad tymi próbami.

Jednakże jesteśmy często niecierpliwi; wydaje się nam, że wyrównywanie pojawiających się odchyleń od równowagi, utrwalonej działaniem wiekowych tradycyj i zdobytego doświadczenia, trwa za długo i dlatego nie zawsze jesteśmy zdolni spostrzec, że i w tej dziedzinie działają czynniki automatycznie regulujące i usuwające wszelkie przerosty, których działanie wydaje się nam nieznośne i zagrażające normalnemu rozwojowi ludzkości. Należy jednak oceniać sytuację spokojnie. Podstawy życia zbiorowego oparte na trwałych i mocnych tradycjach są dość silne, aby po pewnym czasie opanować i przytłumić wszelkie wybujałości.

Stwierdzam, że ani w olbrzymiej większości narodu polskiego, ani u tych, którzy sprawują rządy, nie ma najmniejszej tendencji do zachwiania podstaw wychowawczych, opartych na kulturze własnej, wyrastającej na podłożu cywilizacji zachodniej, a zawartych w założeniach Konstytucji i w ustawach, ustalających zasady wychowania młodzieży polskiej.

Zdaję sobie sprawę, że ujęcie podstaw wychowawczych jest rzeczą bardzo trudną, że szkoła jest wprawdzie bardzo doniosłym, ale tylko jednym z czynników, wychowujących młodzież, spróbuję jednak przedstawić, jakimi zasadami kierujemy się w pracy nad osiągnięciem naszego celu podstawowego — przygotowania młodzieży do należytego spełniania obowiązków prawych i świadomych swych zadań obywateli Rzeczypospolitej.

Rozumiemy wszyscy, że wychowanie łączy się ściśle, jeżeli chodzi o pracę nauczycieli w szkole, z nauczaniem. Dopiero bowiem tak pojęta całość składa się na rozwój człowieka. Ze względu na rozległość tego zagadnienia muszę je zwęzić do zagadnień niemal wyłącznie wychowawczych, pomijając nie tylko sprawę kształcenia umysłu, ale także rozwoju estetycznego młodzieży.

1. Wieki rozwoju ludzkości wykazały, że wszczepienie zasad głębokiej etyki i moralności jest do osiągnięcia jedynie przez religijne wychowanie młodych pokoleń. Rozwijamy więc w młodzieży głębokie uczucia religijne, oparte o zasady wiary i etyki chrześcijańskiej, wdrażamy młodzież do stosowania tych zasad w życiu codziennym.

2. Młodzież powinna wyrastać w czci i poszanowaniu dla swych rodziców, powinna rozumieć rolę rodziny w życiu własnym i życiu zbiorowym. Nauczyciel powinien uczynić wszystko, co od niego zależy, aby wykształcić poszanowanie i zrozumienie roli rodziny u dzieci, które dla tych lub innych powodów pozbawione są częściowo lub całkowicie przywileju korzystania z ciepła rodzinnego ogniska, gdyż i one przecież będą zakładać, gdy dorosną, własne rodziny.

3. Powinniśmy rozwinąć w młodzieży miłość bliźniego. Uczucie to jednak nie może pozostawać czczym i pustym frazesem, młodzież powinna rozumieć, że miłość dla człowieka, współczucie dla jego niedoli, chęć jej ulżenia należy do najszczytniejszych i najwznioślejszych uczuć, które ludzkość zawdzięcza idei chrześcijaństwa. Realizacja tej idei wymaga od jednostki społecznego czynu, a nie zdawkowej filantropii, wkłada na nią obowiązek nieustannej walki o dobro wszystkich ludzi, zwłaszcza zaś tych, z którymi jednostka nieustannie się styka. Pobudzać powinna do systematycznej pracy, zmierzającej do podniesienia znaczenia człowieka i realizacji idei sprawiedliwości społecznej.

4. Młodzież powinna wynieść ze szkoły prawdziwe przywiązanie do swego narodu i Rzeczypospolitej i rozumieć jasno, że do dalszego rozkwitu Państwa może i powinna przyczynić się swą pracą każda jednostka. W pracy tej przyświecać muszą zasady, ujęte w dekalogu Konstytucji, a zwłaszcza nasza stara zasada „Salus Reipublicae suprema lex". Młodzież winna stale pamiętać, że niepodległy byt Polski w nienaruszalnych jej granicach jest największym dobrem, jakie posiadamy, i że żadnego wysiłku zaniechać nie możemy, aby

ten byt niepodległy jak najbardziej umocnić i utrwalić. Z naszego położenia geopolitycznego wynika dla nas wszystkich konieczność stałej czujności i gotowości. Wypływa stąd obowiazek wyrabiania w młodym pokoleniu czynnej postawy duchowej wobec zadań związanych z obroną i wytrwałą walką o nienaruszalność granic, o moc i potęgę Rzeczypospolitej. Młodzież winna wyrastać w przeświadczeniu i jasnym rozumieniu, że gdyby nieprzyjaciel odważył się godzić w naszą niezależność lub w całość naszych granic, młodzież narówni z całym społeczeństwem stanąć musi do czynnej i bezwzględnej walki, przejawić całą siłę i wolę bezwzględnego zwycięstwa nad każdym, ktoby na wolność naszą i całość Rzeczypospolitej nastawał.

5. Stosunek młodzieży polskiej do niepolskiej i odwrotnie, oparty zarówno na uczuciu jak też na pierwiastku rozumowym, wynikać powinien ze zrozumienia osobliwości struktury etnograficznej Polski, ze znajomości tradycyj historycznych oraz z dążeń Polski współczesnej do wytyczenia drogi, prowadzącej do tego, aby polska racja stanu rozumiana była przez wszystkich obywateli Rzeczypospolitej niezależnie od tego, jakim mówią językiem.

Rozumiemy dobrze, jak wielką ponosimy odpowiedzialność na tym właśnie odcinku. Młodzież zamieszkała na terenie etnograficznie mieszanym wyrasta, kształci się i wychowuje w czasie, gdy mniejszości narodowe same znajdują się w trakcie odnajdywania właściwej linii ideologicznej, utrwalającej ich ponownie nawiązany po upływie przeszło wieku stosunek do państwa i społeczeństwa polskiego. Jest to fakt ważny, często jednak zapoznawany.

Już jednak dziś chcemy, aby wychowująca się młodzież niepolska miała świadomość tego, że ma obowiązek poznania kultury polskiej i wyrobienia sobie dla niej szacunku, że przygotowuje się do rzetelnego spełniania swoich przyszłych obowiązków obywatelskich, a w razie potrzeby do złożenia ofiary krwi i mienia. Chcemy też, aby cała wychowująca się młodzież rozumiała, że Polska w żadne zdobycze kultury innego narodu nie godzi, że dąży i dążyć będzie zawsze do zabezpieczenia swobodnego rozwoju tym wszystkim, którzy chcą rozwijać bogactwo swej kultury narodowej w ramach niepodległej Polski w nienaruszalnych jej granicach.

Za lojalnych obywateli Rzeczypospolitej uważamy jednak tylko tych, którzy są zupełnie uniezależnieni od jakichkolwiek rozkazów z zewnątrz lub wewnątrz, mogących godzić w całość i ustrój Rzeczypospolitej, lub podważać w świadomości obywateli podstawy, na których się opiera polska racja stanu.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę, ile napotykamy trudności w tej części naszej pracy wychowawczej. Pracy tej nie zaprzestanie nikt, komu dobro Rzeczypospolitej leży na sercu.

Jeżeli chodzi o kształtowanie jednostki, dążymy do urabiania silnych i prawych charakterów, do wyrobienia dyscypliny w pracy indywidualnej i zbiorowej, a jednocześnie śmiałej inicjatywy w pracy samodzielnej. Jednostka powinna zrozumieć, że życie wymaga tyleż samodzielności myśli i pracy, gdy chodzi o pchnięcie naprzód rozwoju i kultury duchowej i materialnej narodu, ile podporządkowania się, gdy chodzi o harmonijną współpracę z innymi, gdy potrzebny jest zbiorowy wysiłek, gdy dla celów wyższych, ogólnych jednostka ma obowiązek ulegania dyscyplinie zbiorowej.

Jasne rozgraniczenie tego, co musi być czynem indywidualnym człowieka, od tego, co powinno być aktem woli zbiorowej i zbiorowego czynu, odróżnienie, co jest wynikiem śmiałej postawy jednostki a co zaprzeczeniem wymagań życia zorganizowanego, społecznego, nie przestaje być jednym z naczelnych zagadnień wychowawczych w Polsce. Wybujały indywidualizm lub może niechęć do współpracy z innymi utrudnia niejednokrotnie regulowanie życia zbiorowego. Będziemy musieli zawsze walczyć o to, aby zachowywana była równowaga pomiędzy śmiałym przejawem woli jednostki a racjonalnym podporządkowaniem się jej tam, gdzie tego wymaga dobro publiczne.

Troska o zdrowie dzieci i młodzieży, wzmacnianie fizycznej odporności jednostki, systematyczne i trwałe urabianie organizmu poprzez ćwiczenia cielesne, przygotowywanie w ten sposób obywatela zdrowego, zaprawionego do znoszenia trudów i niewygód i wszelkich przeciwności życiowych stanowi jedną z podstawowych zasad pracy wychowawczej. Jest to zarazem jeden z nieodzownych warunków przygotowania młodzieży do obrony Rzeczypospolitej.

Do osiągnięcia tych celów używamy całego szeregu dróg i środków, które same przez się rozwijają bogactwo duchowe umysłu ludzkiego i składają się na całość postawy duchowej jednostki.

A więc przede wszystkim młodzież musi poznać Polskę i jak najlepiej orientować się w roli, jaką odgrywają poszczególne ziemie w rozwoju Rzeczypospolitej jako całości, musi poznać gruntownie i ukochać mowę polską, ten cudowny środek wytwarzania istotnej głębokiej łączności jednostek, tworzących naród, poznać i pokochać dzieje Polski, tworzące więź, łączącą obecne pokolenie z przeszłością.

W wychowaniu i wykształceniu młodzieży, zwłaszcza średnim i wyższym, poważną rolę odgrywa budzenie w poszczególnych jednostkach możliwie różnorodnych zainteresowań, stosownie do zdolności jednostek. Tą bowiem drogą Polska zasilana będzie w sposób najlepszy dobrze przygotowanymi i zamiłowanymi w swym fachu specjalistami, zdolnymi nie tylko do pełnienia swych obowiązków, ale także do wysiłków twórczych, zmierzających do doskonalenia form życia państwowego, kulturalnego, technicznego i gospodarczego.

Poza tym młodzież powinna sobie zdawać dokładnie sprawę, że naród polski musi mieć zapewnioną pełnię rozwoju na wszystkich odcinkach

swego życia. Stąd wypływa szczególna konieczność stałego dopływu młodych sił do wszystkich zawodów. Błędów przeszłości nie wolno nam obecnie powtarzać. Na młodym pokoleniu leży przedewszystkim obowiązek wyrównania braków, które nam w spuściźnie zostawiła historia z okresów przedrozbiorowych i późniejszych zwłaszcza w rozkładzie sił zatrudnionych w najróżnorodniejszych zawodach, przede wszystkim zaś w zakresie handlu.

Usiłowałem w tym krótkim zarysie sformułować dla poinformowania Panów posłów, jakie są podstawy i idee przewodnie, którymi kierujemy się w pracy wychowawczej, aczkolwiek zdaję sobie sprawę, że jestem daleki od wyczerpującego ujęcia tego tak trudnego i rozległego zagadnienia.

26.

Przedruk z Dziennika Ust. Śl. z dnia 1 lutego 1938 r. Nr 2 poz. 3.

USTAWA

z dnia 25 stycznia 1938 roku

o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Art. 1.

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych mają prawo do mieszkania służbowego odpowiedniego do ich stanowiska i stanu rodzinnego.

Mieszkanie służbowe obowiązana jest nauczycielowi publicznej szkoły powszechnej dostarczyć bezpłatnie gmina, jeśli rozporządza odpowiednim mieszkaniem w budynku szkolnym, będącym własnością gminy albo oddanym gminie przez Skarb Śląski lub inną osobę prawno-publiczną w użytkowanie, lub w budynkach gminnych, specjalnie przeznaczonych na mieszkania dla nauczycieli.

Jeżeli nauczyciel publicznej szkoły powszechnej nie może otrzymać bezpłatnego mieszkania służbowego, ma prawo do odpowiedniego równoważnika pieniężnego, który wypłaca Skarb Śląski w wysokości i na zasadach określonych rozporządzeniem Wojewody Śląskiego, wydanym w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Art. 2.

Utrzymywanie w stanie zdatnym do użytku mieszkań, o których mowa w art. 1, należy do gminy.

Minimalne wymiary mieszkań dla nauczycieli, maksymalna odległość mieszkania od szkoły oraz zasady dostarczania i utrzymywania mieszkań służbowych określi rozporządzenie Wojewody Śląskiego, wydane w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Mieszkania, określone w art. 1, są mieszkaniami służbowymi i w zakresie ich opróżnienia mają zastosowanie przepisy art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663).

Art. 3.

Rozporządzenie, wydane w trybie, określonym w ust. 2 art. 2, unormuje uprawnienia nauczycielek mężatek do bezpłatnego mieszkania, względnie do równoważnika pieniężnego oraz oznaczy przypadki poza przepisami art. 6, w których prawo nauczyciela publicznej szkoły powszechnej do bezpłatnego mieszkania służbowego ulega zawieszeniu lub w których wypłata równoważnika pieniężnego ma być wstrzymana.

Art. 4.

Za mieszkania, znajdujące się w budynkach wymienionych w art. 1, a dostarczone nauczycielom publicznych szkół powszechnych, którzy nie mają prawa do korzystania z bezpłatnych mieszkań, gmina może pobierać czynsz do wysokości równoważnika pieniężnego.

Art. 5.

Nienależnie pobrany równoważnik pieniężny ulega potrąceniu z uposażenia służbowego nauczyciela.

Art. 6.

Obowiązek dostarczania bezpłatnego mieszkania lub wypłaty równoważnika pieniężnego nie dotyczy nauczycieli kontraktowych zastępujących nauczycieli etatowych oraz nauczycieli płatnych od godzin (nie zajętych w pełnym wymiarze).

Art. 7.

Ustawa niniejsza nie dotyczy nauczycieli szkół publicznych i zakładów, pobierających dodatek mieszkaniowy na podstawie osobnych przepisów.

Art. 8.

Celem dostarczenia odpowiednich mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych gminy powinny przystąpić do budowy domów mieszkalnych dla nauczycieli z dochodów zwyczajnych lub nadzwyczajnych.

Jeżeli gmina posiada na ten cel dostateczne środki z funduszów własnych i jeśli ma możność korzystania z dotacji lub z kredytu długoterminowego, niskoprocentowego z funduszów publicznych, właściwe władze nadzorcze mogą nałożyć na gminę obowiązek budowy domów mieszkal-

nych dla nauczycieli oraz wstawienia na ten cel odpowiednich sum w budżecie.

Właściwą władzą jest w I instancji wydział powiatowy w stosunku do gmin wiejskich i Śląska Rada Wojewódzka w stosunku do miast oraz do czasu wprowadzenia samorządu powiatowego w powiatach bielskim i cieszyńskim — w stosunku do gmin wiejskich powiatu bielskiego i cieszyńskiego, w drodze zaś odwołania od orzeczeń wydziałów powiatowych, wydanych w I instancji — Śląska Rada Wojewódzka. Orzeczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej są ostateczne.

Art. 9.

Mieszkania, znajdujące się w budynkach, wymienionych w art. 1, i zajmowane w dniu 1 grudnia 1937 r. przez nauczycieli publicznych szkół powszechnych, uznaje się z dniem 1 stycznia 1938 r. za mieszkania, dostarczone w wykonaniu obowiązku nałożonego na gminy art. 1 niniejszej ustawy. Z dniem 1 stycznia 1938 r. gmina traci prawo do czynszu płaconego dotychczas przez nauczyciela za takie mieszkanie.

Zarządy gmin obowiązane są opróżnić i oddać uprawnionym nauczycielom mieszkania, znajdujące się w budynkach wymienionych w art. 1, a zajmowane dotychczas przez inne osoby, najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1938 roku.

Marszałek:
(—) K. Grzesik.

Przedruk z Dz. U. Śl. Nr 3 z dnia 28 lutego 1938 r. poz. 5.

27.

ROZPORZĄDZENIE
Wojewody Śląskiego
z dnia 24 lutego 1938 r.

wydane w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką w sprawie wykonania ustawy o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszech.

Na podstawie art. 1, 2, 3 i 10 ustawy z dnia 25 stycznia 1938 r. o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Śl. Nr 2, poz. 3) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wskazane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oraz określenia „ustawa“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do ustawy z dnia 25 stycznia 1938 r. o mieszkaniach dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Śl. Nr 2, poz. 3).

Wskazane w rozporządzeniu niniejszym paragrafy oraz określenie „rozporządzenie“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Przez określenie „nauczyciele“ użyte w dalszych postanowieniach niniejszego rozporządzenia, należy rozumieć nauczycieli, nauczycielki, kierowników i kierowniczki publicznych szkół powszechnych.

Do rodziny w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należy:

a) żona, wyjąwszy przypadki, gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji,

b) dzieci ślubne, uprawnione, adoptowane i pasierby do ukończenia lat 18, a jeżeli uczęszczają do szkół lub wskutek nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do lat 24. Dzieci i pasierby, które weszły w związki małżeńskie, nie należą do rodziny w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Obowiązek dostarczania nauczycielom bezpłatnych mieszkań ciąży na tej gminie, na której obszarze znajduje się szkoła, w której jest zatrudniony nauczyciel.

Uprawnionymi do korzystania z bezpłatnego mieszkania lub równoważnika pieniężnego są płatni ze Skarbu Śląskiego nauczyciele publicznych szkół powszechnych w województwie śląskim, podlegający ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr 104, z roku 1932, poz. 873) oraz nauczyciele kontraktowi tych szkół, z wyjątkiem nauczycieli kontraktowych, zastępujących nauczycieli etatowych, nauczycieli płatnych od godzin (niezajętych w pełnym wymiarze) oraz nauczycieli szkół publicznych i zakładów, pobierających dodatek mieszkaniowy na podstawie osobnych przepisów.

§ 4.

Prawo do bezpłatnego mieszkania powstaje z chwilą objęcia przez nauczyciela obowiązków służbowych lub ustania przyczyn, powodujących zawieszenie prawa do bezpłatnego mieszkania.

§ 5.

Nauczycielom, którym gmina nie dostarczyła mieszkania, określonego w § 9, przysługuje równoważnik pieniężny płatny ze Skarbu Śląskiego od dnia powstania prawa do bezpłatnego mieszka-

nia. Równoważnik pieniężny nie może być wypłacony za okres, w którym nauczyciel korzystał z bezpłatnego mieszkania dostarczonego przez gminę i to w przypadkach zmiany miejsca służbowego — przez gminę nowego lub poprzedniego miejsca służbowego.

Uprawnionym nauczycielom, czynnym w dniu 1 stycznia 1938 r., a nie posiadającym mieszkań określonych w § 9 przysługuje równoważnik pieniężny od dnia 1 stycznia 1938 r.

§ 6.

Prawo do korzystania z bezpłatnego mieszkania w danej gminie lub równoważnika pieniężnego gaśnie z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła śmierć nauczyciela, jego przejście w stan spoczynku, zwolnienie ze służby, lub przeniesienie do innej kategorii szkół. W razie przeniesienia do publicznej szkoły powszechnej położonej na obszarze innej gminy, prawo do bezpłatnego mieszkania w dotychczasowym miejscu służbowym gaśnie w zasadzie z dniem poprzedzającym dzień objęcia obowiązków służbowych w nowym miejscu służbowym.

W razie śmierci nauczyciela pozostała rodzina winna opróżnić mieszkanie w myśl przepisów ustawy.

Prawo do równoważnika pieniężnego gaśnie z dniem, w którym gmina dostarczyła nauczycielowi mieszkanie określone w § 9.

§ 7.

Mężatkom-nauczycielkom publicznych szkół powszechnych, których mężowie nie są zatrudnieni w charakterze nauczycieli szkół powszechnych, uprawnionych do korzystania z bezpłatnego mieszkania lub równoważnika pieniężnego, gmina obowiązana jest dostarczyć mieszkanie w wymiarze jak dla nauczycieli samotnych. Jeżeli gmina nie dostarczy mieszkania, a nauczycielka korzysta z mieszkania przy mężu lub też, jeżeli nauczycielka mężatka nie przyjmie przydzielonego mieszkania z tego powodu, iż posiada mieszkanie przy mężu, Skarb Śląski będzie wypłacał odpowiedni równoważnik pieniężny w wysokości przewidzianej dla nauczycieli samotnych tylko w tym wypadku, jeżeli mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania lub nie ma odpowiednich własnych dochodów.

Prawo nauczycielek-mężatek do bezpłatnego mieszkania lub równoważnika pieniężnego ulega zawieszeniu, jeżeli ich mężowie jako czynni nauczyciele szkół powszechnych otrzymują odpowiednie mieszkanie albo równoważnik pieniężny w wysokości przepisanej dla osób utrzymujących rodzinę.

Jeżeli jednak małżonkowie zatrudnieni są jako nauczyciele szkół powszechnych na obszarze różnych gmin, gmina, na której obszarze zatrudniona jest nauczycielka-mężatka, obowiązana jest do dostarczenia bezpłatnego mieszkania w wymiarze dla samotnych tylko w tym przypadku, jeśli nauczycielka z powodu znacznej odległości od swego miejsca służbowego nie może zamieszkiwać wraz z mężem.

Prawo nauczycielek-mężatek do otrzymania bezpłatnego mieszkania albo równoważnika pieniężnego ulega również zawieszeniu, jeżeli ich mężowie pobierają dodatek mieszkaniowy na podstawie osobnych przepisów jako zatrudnieni w charakterze funkcjonariuszów publicznych, lub też pobierając uposażenie z funduszów publicznych lub przedsiębiorstw państwowych, otrzymują nadto bezpłatne mieszkanie. Przepis ustępu poprzedniego ma jednak i w tych przypadkach zastosowanie do nauczycielek-mężatek.

§ 8.

Prawo do równoważnika pieniężnego ulega zawieszeniu na czas niepełnienia przez nauczyciela obowiązków służbowych wskutek:

a) udzielenia mu bezpłatnego urlopu (pozostania bez uposażenia),
b) udzielenia urlopu płatnego na okres ponad 3 miesiące dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych.

Prawo nauczyciela do bezpłatnego mieszkania lub równoważnika pieniężnego ulega zawieszeniu jeżeli nauczyciel nie uzyska w myśl § 12 zgody inspektora szkolnego na nieprzyjęcie mieszkania lub jego zrzeczenie się albo, gdy komisyjnie zostanie stwierdzona przydatność mieszkania do używania a nauczyciel nie przyjmie mieszkania.

Prawo do bezpłatnego mieszkania lub wypłaty równoważnika pieniężnego ulega również zawieszeniu na czas pełnienia przez nauczyciela czynności organisty, o ile z tego tytułu przysługuje mu prawo do bezpłatnego mieszkania w budynkach, będących własnością gminy kościelnej.

§ 9.

Ustala się minimalne wymiary mieszkań, które winna dostarczyć gmina nauczycielom w wykonaniu art. 1 ustawy:

a) dla kierowników szkół conajmniej 2 lub 3 pokoje z kuchnią o łącznej powierzchni ponad 63 m^2,
b) dla nauczycieli, utrzymujących rodzinę, conajmniej 2 pokoje z kuchnią o powierzchni ponad 55 m^2,
c) dla nauczycieli samotnych 1 pokój o powierzchni nie mniejszej niż 20 m^2, w szkołach zaś wiejskich o ile możności z kuchnią, lub dla 2 nauczycieli tej samej płci, za ich zgodą, pokój z kuchnią o powierzchni nie mniejszej niż 35 m^2.

Dostarczone przez gminę mieszkanie winno posiadać przynależności i pomieszczenia gospodarcze, umożliwiające normalne korzystanie z mieszkania.

Inspektor szkolny może po wysłuchaniu zainteresowanego nauczyciela wyrazić zgodę na obniżenie na okres przejściowy ustalonych wymiarów mieszkań, o ile gmina może dostarczyć mieszkanie o wymiarach mniejszych od ustalonych niniejszym rozporządzeniem.

Ustalone wymiary mieszkań winny być na zarządzenie inspektora szkolnego odpowiednio zwiększone, o ile gmina ma możność dostarczenia większych mieszkań, w szczególności zaś powinno to nastąpić, gdy nauczyciel obarczony jest liczną rodziną.

Ustalone niniejszym rozporządzeniem minimalne wymiary mieszkań nie stanowią norm, których należy przestrzegać w razie budowy nowych mieszkań dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych. Normy te dla mieszkań nauczycielskich w nowych budynkach ustalać będzie władza szkolna II instancji.

§ 10.

Dla wypłaty równoważnika pieniężnego dzieli się wszystkie miejscowości na 3 klasy. Do klasy A należą: Katowice i Chorzów; do klasy B należą: Bielsko, Bielszowice, Cieszyn, Hajduki Wielkie, Lipiny, Łagiewniki, Mysłowice, Piekary Śląskie, Radzionków, Rybnik, Ruda, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Szopienice, Tarnowskie Góry; do klasy C należą wszystkie inne miejscowości województwa śląskiego.

Ustala się następujące stawki równoważnika pieniężnego:

Klasa	Utrzymujący rodzinę w grupie uposaż. XI — VIII	Samotni w grupie uposaż. XI — VIII	Utrzymujący rodzinę w grupie uposaż. VII — V	Samotni w grupie uposaż. VII — V
	zł	zł	zł	zł
A.	32,—	18,—	49,—	32,—
B.	29,—	16,—	44,—	29,—
C.	25,—	15,—	39,—	25,—

§ 11.

Gmina dostarcza nauczycielom mieszkania na skutek zawiadomienia jej przez właściwego inspektora szkolnego. Zawiadomienie winno zawierać nazwisko i imię, charakter służbowy, stan rodzinny, grupę według której pobierać będzie uposażenie i rodzaj przysługującego mu mieszkania, oraz winno wskazać wyraźnie datę, od której mieszkanie należy się nauczycielowi. Zawiadomienie to winno być podane również do wiadomości interesowanego nauczyciela.

Właściwy inspektor szkolny zawiadomi gminę o wygaśnięciu lub zawieszeniu prawa nauczyciela do korzystania z bezpłatnego mieszkania oraz o zmianie stanu rodzinnego nauczyciela, mającej wpływ na wielkość przysługującego mu mieszkania.

Właściwy inspektor szkolny winien bezzwłocznie powiadomić władzę asygnującą równoważnik pieniężny, oraz interesowana gminę o zmianach względnie wygaśnięciu warunków, od których zaistnienia uzależnione jest prawo do otrzymania bezpłatnego mieszkania albo do pobierania równoważnika pieniężnego przez danego nauczyciela.

§ 12.

Nauczyciel może za zgodą inspektora szkolnego odmówić przyjęcia zaofiarowanego mu przez gminę mieszkania i nabyć prawo do równoważnika pieniężnego:

a) o ile znajduje się ono w stanie niezdatnym do użytku,
b) o ile jest położone w odległości znacznie większej niż 1½ km od szkoły, w której nauczyciel pracuje a w miejscowościach mających dogodne środki komunikacyjne ponad 3 km.

Nauczyciel korzystający z dostarczonego mu przez gminę bezpłatnego mieszkania może za zgodą inspektora szkolnego zrzec się tego mieszkania i nabyć prawo do równoważnika pieniężnego w wypadku:

a) zawarcia związku małżeńskiego, jeżeli gmina nie zaofiaruje mu wzamian za dotychczasowe mieszkanie innego dostosowanego do nowych warunków rodzinnych,
b) w razie wykazania urzędowym świadectwem lekarskim, że mieszkanie jest szkodliwym dla zdrowia jego lub rodziny,
c) jeżeli gmina mimo wezwania jej przez nauczyciela nie utrzymuje mieszkania w stanie zdatnym do użytku.

W razie braku zgody inspektora szkolnego na odmowę przyjęcia lub zrzeczenia się mieszkania nauczyciel może zażądać komisyjnego zbadania mieszkania. W tym wypadku inspektor szkolny zwraca się do właściwej władzy administracyjnej I instancji o delegowanie lekarza urzędowego oraz do zarządu gminy o wyznaczenie przedstawiciela gminy, którzy w czasie wyznaczonym przez inspektora szkolnego i pod jego przewodnictwem określą przydatność dostarczonego mieszkania.

§ 13.

W zakresie utrzymywania mieszkań w stanie zdatnym do użytku oraz ich używania mają w sprawach nieuregulowanych ustawą i rozporządzeniem zastosowanie ogólne przepisy prawa cywilnego.

Mieszkania służbowe nie mogą być podnajmowane za opłatą.

§ 14.

W wypadku dostarczenia mieszkań nauczycielom szkół powszechnych, którzy nie mają prawa do korzystania z bezpłatnego mieszkania w myśl postanowień ustawy i rozporządzenia, lub których prawo do takiego mieszkania ulega zawieszeniu, gmina może pobierać czynsz do wysokości równoważnika pieniężnego ustalonego w § 10.

Wynajęcie mieszkań w budynkach wymienionych w art. 1 ustawy osobom nieuprawnionym do korzystania z bezpłatnych mieszkań jest dopuszczalne tylko za uprzednią zgodą inspektora szkolnego.

O każdym wypadku dostarczenia i opróżnienia mieszkania służbowego winna gmina bezzwłocznie zawiadomić właściwego inspektora szkolnego.

§ 15.

Potrącenia nienależnie pobranego równoważnika pieniężnego z uposażenia służbowego (wynagrodzenia umownego) danego nauczyciela dokonuje władza asygnująca uposażenie.

Co do wysokości potrąceń nienależnie pobranego równoważnika pieniężnego z uposażenia stosuje się przepisy dotyczące potrąceń z uposażenia służbowego.

§ 16.

Przez nauczycieli wymienionych w art. 9 ustawy rozumieć należy tych nauczycieli, którzy w myśl rozporządzenia mają prawo do bezpłatnego mieszkania.

Mieszkania wymienione w art. 9 ustawy winny odpowiadać warunkom określonym w § 9.

Jeśli mieszkanie wymienione w art. 9 ustawy najmuje kilku nauczycieli, wówczas za osobę, której dostarczono mieszkanie w wykonaniu obowiązku z art. 1 ustawy uznaje się nauczyciela, co do którego gmina złoży odpowiednie oświadczenie. Pozostali nauczyciele mają prawo wówczas do innego mieszkania, o ile gmina może je dostarczyć, w przeciwnym razie otrzymują odpowiedni równoważnik pieniężny w myśl przepisów rozporządzenia.

Czynsz, który interesowana gmina pobrała za mieszkania wymienione w art. 9 ustawy za okres od dnia 1 stycznia 1938 r., winien być zwrócony interesowanemu nauczycielowi.

Przez osoby inne, o których mowa w art. 9 ustawy nie należy rozumieć woźnych szkolnych, wykonujących przy danej szkole obowiązki służbowe.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1938 r.

Wojewoda Śląski:
(—) Dr Grażyński.

28.

OKÓLNIK Nr 101
z dnia 18 listopada 1937 r. (II W-10471/37)
w sprawie kół szkolnych Polskiego Białego Krzyża.

Zezwalam na zakładanie szkolnych kół młodzieży Polskiego Białego Krzyża na zasadach załączonego regulaminu.

Zakładanie szkolnych kół P. B. K. jak wszystkich innych szkolnych kół Stowarzyszeń wyższej użyteczności, wymaga zgody Kierownictwa lub Dyrekcji szkoły, która powinna mieć na uwadze celowość powstania koła.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski.

Załącznik do okólnika Nr 101
z 18. XI. 1937 r. (II W-10471/37).

Regulamin Szkolnych Kół Młodzieży Polskiego Białego Krzyża. (P. B. K.).

§ 1. Szkolne Koła P. B. K. mogą być zakładane w szóstych i siódmych klasach szkoły powszechnej , gimnazjach a przede wszystkim w liceach i zakładach kształcenia nauczycieli. Liczba członków tworzących koła powinna wynosić co najmniej 10 uczniów (uczennic).

§ 2. Zawiązane Koło otrzymuje nazwę: Szkolne Koło Młodzieży Polskiego Białego Krzyża przy . . . .
nazwa szkoły i miejscowość.

§ 3. Opiekę nad Kołem P. B. K. z ramienia Dyrekcji względnie Kierownictwa szkoły sprawuje jeden z członków Rady Pedagogicznej.

§ 4. Członkowie Koła opłacają składkę członkowską w wysokości, ustalonej przez władze szkolne dla wszystkich organizacji szkolnych.

§ 5. Sposób wyboru zarządu Koła, ustalenie ilości członków zarządu oraz sposób wykonywania kontroli nad finansami Koła należy do kompetencji Rady Pedagogicznej.

§ 6. Roczne główne zebranie członków Koła rozpatruje sprawozdanie zarządu Koła oraz zatwierdza sprawozdanie finansowe organów kontrolnych powołanych zgodnie z § 5, o ile kontrola ta spoczywa w ręku uczniów.

§ 7. Plan działalności Koła opracowany zasadniczo przez samą młodzież wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez dyrektora (kierownika) szkoły.

§ 8. Działalność Koła powinna zmierzać w myśl wskazań statutu P. B. K. do zaspakajania, zależnie od wieku i wykształcenia młodzieży, w miarę jej sił i możności, potrzeb duchowych żołnierza przez pomoc w pracy kulturalno-oświatowej, prowadzonej w domach żołnierza oraz świetlicach oddziałowych, drogą:

a) zaopatrywania świetlic w materiały kulturalno-oświatowe (gazety, książki, albumy, gry towarzyskie itp.),
b) urządzania imprez i przedstawień dla żołnierzy,
c) korespondencji z żołnierzami,
d) wygłaszania odczytów i prowadzenia pogadanek itp.

§ 9. Koło może za zgodą Dyrekcji (Kierownictwa) szkoły:

a) urządzać zebrania uczniowskie w celu szerzenia wśród uczniów (uczennic) danej szkoły idei propagowanych przez P. B. K. oraz w celu zjednywania dla niej nowych członków.
b) urządzać imprezy w celu powiększenia swych funduszów.

§ 10. Zatwierdzone przez roczne zebranie członków Koła roczne sprawozdanie z działalności Koła przesyła zarząd Koła za pośrednictwem opiekuna do Zarządu Miejscowego Koła lub Zarządu Okręgu P. B. K.

§ 11. Koło może być rozwiązane przez Dyrekcję względnie Kierownictwo szkoły. Koło może się również rozwiązać samo na podstawie uchwały rocznego zebrania.

O rozwiązaniu Koła należy zawiadomić Zarząd miejscowego Koła względnie Zarząd Okręgu P. B. K.

§ 12. Majątkiem rozwiązanego Koła dysponuje Rada Pedagogiczna.

29.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.

OKÓLNIK Nr 1

z dnia 4 stycznia 1938 r. (BP-29729/37)

w sprawie zaliczek na uposażenie dla pracowników kontraktowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości i stosowania pismo Prezydium Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1937 r. Nr 42-2/82 o zaliczkach na uposażenie dla pracowników kontraktowych z tym, że wedle wyjaśnienia Prezydium Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1937 r. Nr 42-2/81 zaliczki na uposażenie mogą być przyznane jedynie tym pracownikom kontraktowym, z którymi zostały zawarte umowy na czas nieokreślony.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) W. Przybyłowicz.

Prezydium Rady Ministrów
Nr 42-2/82.

Warszawa, dnia 22 listopada 1937 r.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w Warszawie.

w sprawie zaliczek na uposażenie dla pracowników kontraktowych (emerytów).

Na pismo z dnia 30 października 1937 r. Nr G. P. 11/20/5 Prezydium Rady Ministrów wyjania, że zaliczki na uposażenie pracowników kontraktowych (emerytów) mogą być udzielane w wypadkach szczególnie zasługujących na uwzględnienie w trybie ustalonym w postanowieniach pkt VII okólnika Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 1934 r. Nr 42-2/18 z tym, iż pracownicy kontraktowi winni zabezpieczyć mającą im być udzieloną zaliczkę, bądź hipotecznie, bądź też przez złożenie zobowiązania dwu wypłacalnych ręczycieli (stałych lub prowizorycznych urzędników państwowych, posiadających uprawnienia emerytalne).

Ponadto pracownik kontraktowy emeryt przed udzieleniem mu zaliczki winien złożyć deklarację, wyrażającą zgodę na potrącanie mu rat zaliczek również i z uposażenia emerytalnego w wypadku rozwiązania z nim stosunku umownego.

Dyrektor Biura Personalnego:
(—) J. Jagiełło.

30.

Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

OKÓLNIK Nr 2

z dnia 15 stycznia 1938 r. (II P-11810/37)

w sprawie egzekwowania grzywien za niedopełnianie obowiązku szkolnego.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 18 grudnia 1937 r. Nr D. V-10720/1/37 wyjaśniło, że władze skarbowe nie mogą czynić żadnych trudności przy przyjmowaniu wniosków egzekucyjnych władz szkolnych, jeżeli oczywiście wnioski te odpowiadają przepisom instrukcji z dnia 15 czerwca 1937 r. (Mon. Polski Nr 143, poz. 238).

Również wyjaśniło Ministerstwo Skarbu, że władze skarbowe nie mogą dawać pierwszeństwa innym należnościom przed należnościami władz szkolnych, oprócz należności Skarbu Państwa, którym przysługuje przywilej pierwszeństwa z mocy § 52 instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych (dodatek do Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 20 z dnia 22. VII. 1932 r.).

Gdyby zatem powstawały w tym zakresie jakieś trudności i nieprawidłowości, Kuratoria powinny odnosić się do właściwej izby skarbowej, gdyby zaś to nie odniosło skutku powinny zwracać się w tych sprawach do Ministerstwa Wyznań

Religijnych i Oświecenia Publicznego wskazując urząd skarbowy, którego sprawa dotyczy, wówczas Ministerstwo W. R. i O. P. zawiadomi o tym Ministerstwo Skarbu.

Równocześnie na zasadzie powołanego pisma Ministerstwa Skarbu, Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że spisy tytułów wykonawczych wprowadzone zostały w § 3 powołanej na wstępie instrukcji z 1937 r. między innymi po to, aby wierzyciele mogli skuteczniej obserwować postępy akcji egzekucyjnej. Jeżeli więc akcja ta wydaje się danemu inspektorowi szkolnemu opieszała, może on wpłynąć na jej postępy w drodze bezpośredniego porozumienia się z właściwym naczelnikiem urzędu skarbowego i wskazać mu przy tym wnioski, na których natychmiastowym załatwieniu szczególnie mu zależy.

Dyrektor Departamentu.
(—) **Dr M. Pollak.**

31.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.
Warszawa.

OKÓLNIK Nr 4
z dnia 21 stycznia 1938 r. (II W-551/38)

w sprawie regulaminu Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

Podaję do wiadomości zatwierdzony przeze mnie Regulamin Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

Minister:
(—)**W. Świętosławski.**

Załącznik do Nr II W-551/38.

REGULAMIN
Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

I. Cele Kół Młodzieży PCK.

1. Celem Kół Młodzieży PCK. jest przygotowanie młodzieży do czynnej służby obywatelskiej w myśl hasła „Miłuj bliźniego“.
2. Aby cel ten osiągnąć, organizacja Kół Młodzieży PCK. umożliwia młodzieży poznanie, stosowanie i propagowanie zasad higieny, ładu i kultury życia codziennego w życiu osobistym i zbiorowym; zaprawia młodzież do obowiązku niesienia pomocy bliźniemu w każdej potrzebie, wyrabia w młodzieży poczucie konieczności służby dla otoczenia, dla szkoły i własnej Ojczyzny; ucząc ratownictwa i udzielania pomocy w nagłych wypadkach, przygotowuje do obrony kraju; ułatwia poznanie młodzieży innych krajów i wywołuje sympatię dla niej.

II. Organizacja Kół Młodzieży PCK.

3. Koła Młodzieży PCK. dzielą się na koła szkolne i na koła pozaszkolne.
4. Koła szkolne powstają na terenie szkoły powszechnej, średniej ogólnokształcącej i zawodowej z inicjatywy Dyrekcji i Kierownictw szkoły, nauczycieli, rodziców lub samej młodzieży szkolnej. Powstanie Koła wymaga zgody Dyrekcji lub Kierownictwa szkoły.

   Do Koła szkolnego należeć może młodzież szkolna poczynając od klasy I-szej szkoły powszechnej.

   O powstaniu Koła zawiadamia Dyrekcja lub Kierownictwo szkoły Zarząd Oddziału (Komisję Oddziałową Kół Młodzieży PCK.).
5. W skład koła szkolnego wchodzi najmniej 5 uczniów (uczennic).
6. Po najmniej czteromiesięcznej owocnej pracy w kole, członkowie koła składają następujące przyrzeczenie: „Pragnę całym sercem służyć Bogu i Polsce w myśl hasła Czerwonego Krzyża: „Miłuj bliźniego“.
7. Członkowie Szkolnego Koła Młodzieży PCK. przechodzą cztery stopnie, których nazwy określa instrukcja wykonawcza opracowana przez Komisję Główną Kół Młodzieży PCK.
8. Przejście członka Koła Młodzieży PCK. ze stopnia niższego na stopień wyższy odbywa się na zasadzie wykonanych prac, przewidzianych dla każdego stopnia.
9. Członkowie szkolnego Koła Młodzieży PCK. mają prawo nosić odznaki, ustanowione dla każdego ze stopni.
10. Członkowie Szkolnego Koła Młodzieży PCK. opłacają składki miesięczne zgodnie z obowiązującymi przepisami szkolnymi, na cele Kół Młodzieży PCK.

    Zarząd Koła ma prawo zwalniać niezamożnych członków od opłat na rzecz Koła całkowicie lub częściowo.

    Wszystkie wpływy pieniężne koła ze składek, jak też wszelkich innych źródeł, służą zasadniczo na cele koła.

    Dla zaznaczenia łączności organizacyjnej, każde koło wpłaca do Zarządu Oddziału (Komisji Oddziałowej Kół Młodzieży) 10% rocznych wpływów ze składek członkowskich na cele kół młodzieży PCK.
11. Koło Młodzieży może mieć swój proporzec.
12. Rozwiązanie Koła Młodzieży PCK. może nastąpić na zarządzenie Dyrekcji (Kierownictwa) szkoły lub władz organizacyjnych PCK., oraz na zasadzie uchwały zebrania ogólnego koła.

13. W razie likwidacji koła, wszystkie prowadzone przez koło książki i cały majątek koła powinien być przekazany za wiedzą Dyrekcji względnie Kierownictwa szkoły Zarządowi Oddziału PCK. (Komisji Oddziałowej Kół Młodzieży).

14. Zebrania ogólne członków koła odbywają się w miarę potrzeby, conajmniej jednak dwa razy do roku: na początku i przed końcem roku szkolnego.

Na zebraniu członków koła na początku roku szk. powinien być uchwalony plan działalności, opracowany zasadniczo przez samą młodzież. Plan ten wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Dyrektora względnie Kierownika szkoły. Na zebraniu przy końcu roku szkolnego powinno być złożone sprawozdanie z działalności za okres ubiegły.

15. Żeńska młodzież, która należy do Kół szkolnych Młodzieży PCK i wchodzi w skład żeńskich hufców szkolnych, pogłębia przez pracę w Kołach swoje umiejętności i sprawności w zakresie ratownictwa.

16. Wchodzącej w skład hufców szkolnych młodzieży męskiej i żeńskiej, która została zwolniona czasowo i częściowo od zajęć w hufcach, mogą być powierzone do wykonania zadania w Kole szkolnym Młodzieży PCK, po porozumieniu opiekuna Koła z komendantem (tką) hufca szkolnego.

17. Żeńskie hufce szkolne po porozumieniu komendantki hufca szkolnego z opiekunem koła szkolnego PCK mogą korzystać z ewentualnie posiadanego sprzętu ratowniczego, należącego do szkolnego koła PCK.

18. Zarząd Koła składa się z 3-ch osób: przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Zarząd wybierany jest w zasadzie na okres jednego roku i spełnia swe czynności do czasu wyboru nowego zarządu.

19. Koło młodzieży PCK pozaszkolne powstaje z inicjatywy władz PCK lub samej młodzieży. Koło pozaszkolne powinno liczyć conajmniej 10-ciu członków w wieku do lat 18-tu.

Koło pozaszkolne rozwiązuje się na mocy zarządzenia władz organizacyjnych PCK lub na zasadzie uchwały zebrania ogólnego koła.

20. O powstaniu koła pozaszkolnego opiekun zawiadamia Zarząd Oddziału (Komisję Oddziałową Kół Młodzieży), celem uzyskania zatwierdzenia koła.

21. Członkowie Koła pozaszkolnego przechodzą dwa stopnie, których nazwy określa instrukcja wykonawcza, opracowana przez Komisję Główną Kół Młodzieży PCK.

Członkowie, którzy nie przeszli dwóch pierwszych stopni w kołach szkolnych, powinni przejść przysposobienie w dziedzinie higieny.

W stosunku do kół pozaszkolnych mają zastosowanie przepisy punktów: 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14 i 15.

III. Opiekun Koła Młodzieży PCK.

22. Każde szkolne koło młodzieży PCK ma swego opiekuna, wyznaczonego przez kierownika (dyrektora) szkoły spośród nauczycieli lub osób bezpośrednio związanych ze szkołą.

Opiekuna dla koła pozaszkolnego wyznacza Zarząd Oddziału (Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży).

23. Opiekun Koła Młodzieży PCK:
a) sprawuje opiekę i kontrolę nad kołem;
b) czuwa, aby działalność była zgodna z ideologią PCK, niniejszym regulaminem oraz zarządzeniami władz szkolnych,
c) bierze udział w zebraniach koła i zarządu koła;
d) ma prawo zawieszania uchwał koła i zarządu koła, a także wykluczania członków koła;
e) sprawdza zakres wiadomości i sprawności poszczególnych członków i na tej podstawie decyduje o przejściu ich do wyższego stopnia itp.;
f) współdziała z komendantem (tką) hufca szkolnego przy realizacji działalności Koła określonej w p. 16 i 17.

IV. Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży PCK.

24. Zarząd Oddziału może zlecić opiekę i kontrolę nad Kołami Młodzieży PCK jednemu ze swych członków, lub do tego celu utworzyć Komisję Oddziałową Kół Młodzieży PCK.

25. Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży PCK składa się z 3 do 5 członków, w tym przewodniczącego, którym jest osoba wyznaczona przez Zarząd Oddziału spośród członków tego Zarządu. Na pozostałych członków Komisji Zarząd Oddziału zaprasza osoby, pracujące nad wychowaniem młodzieży. Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

Kadencja członków Komisji trwa dwa lata. Przewodniczący traci wcześniej swój mandat, o ile przestanie być członkiem Zarządu Oddziału.

26. Członkowie Komisji Oddziałowej, lub delegat Zarządu Oddziału, sprawujący opiekę nad kołami (p. 21) w porozumieniu z władzami szkolnymi odwiedzają koła na obszarze oddziału.

Osoby sprawujące z ramienia Komisji Oddziału lub Zarządu Oddziału opiekę nad szkolnym kołem, w czasie pobytu w szkole zgłaszają się przed przystąpieniem do swych czynności do dyrektora względnie kierownika szkoły. Spostrzeżenia swoje i uwagi o pracy kół szkolnych komunikują dyrektorowi (kierownikowi) szkoły.

27. Posiedzenia Komisji Oddziałowej Kół Młodzieży odbywają się stosownie do potrzeby, nie rzadziej jednak, niż raz na miesiąc.

Na posiedzenia Komisji powinien być zapraszany przedstawiciel właściwej władzy szkolnej (inspektor szkolny).

V. Komisja Okręgowa Kół Młodzieży PCK.

28. Na terenie Okręgu PCK powołuje się Komisję Okręgową Kół Młodzieży PCK dla sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością Kół Młodzieży PCK i Komisji Oddziałowych.

29. Komisja Okręgowa składa się z 3-ch członków Rady Okręgowej, 1 członka Zarządu Okręgu PCK i delegatów odnośnych kuratorów okręgów szkolnych, po jednym od każdego z nich. Osoby te spośród siebie wybierają przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza. Prezydium ma prawo zaprosić do Komisji 2 do 3 osób interesujących się zagadnieniami młodzieżowymi.

    Kadencja członków Komisji i jego prezydium trwa trzy lata.

30. Posiedzenia Komisji Okręgowej odbywają się przynajmniej raz na miesiąc.

31. Członkowie Komisji Okręgowej i fachowi instruktorzy Kół Młodzieży PCK odwiedzają Komisje Oddziałowe, a także w porozumieniu z władzami szkolnymi — Koła Młodzieży PCK. Pracę ich na terenie szkół normuje ustęp drugi § 23.

VI. Komisja Główna Kół Młodzieży PCK.

32. Naczelne kierownictwo organizacji Kół Młodzieży PCK sprawuje Zarząd Główny PCK przez Komisję Główną Kół Młodzieży PCK.

33. W skład Komisji Gł. Kół Mł. PCK wchodzą:
    a) przewodniczący Komisyj Okręgowych Kół Młodzieży PCK,
    b) osoby wybrane przez Radę Główną spośród jej członków w liczbie 5-ciu,
    c) delegat Zarządu Głównego PCK,
    d) przedstawiciel Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

    Osoby wymienione w pkt b) są wybierane na trzy lata.

    Osoby wymienione w pkt a), b), c) — tracą swe mandaty w Komisji Głównej Kół Młodzieży PCK, przestając być członkami Komisyj Okręgowych, względnie Rady Głównej lub Zarządu Głównego PCK.

34. Prezydium Komisji Głównej Kół Młodzieży składa się z 5 osób:
    a) 4 osób wybieranych przez Komisję spośród swych członków zamieszkałych w Warszawie,
    b) delegata Zarządu Głównego PCK (pkt 33c)

    Spośród tych osób Komisja Główna wybiera przewodniczącego, 2-ch wiceprzewodniczących i sekretarza.

    Prezydium Komisji Głównej wybierane jest na trzy lata.

35. Posiedzenia Komisji Głównej zwoływane są przynajmniej dwa razy do roku, a to na początku i przed zakończeniem roku szkolnego.

    Prezydium Komisji Głównej jest organem stałym, zbiera się w miarę potrzeby, a przynajmniej raz na miesiąc.

36. Przewodniczący Komisji Głównej oraz osoby przezeń delegowane odwiedzają Komisje Okręgowe, Oddziałowe, a także w porozumieniu z władzami szkolnymi — Koła Młodzieży PCK. Pracę ich na terenie szkół normuje ustęp drugi § 23.

VII. Przepisy przejściowe.

37. Po wejściu w życie niniejszego regulaminu, wszyscy członkowie Kół Młodzieży PCK powinni być zaliczeni przez opiekunów kół w okresie 6-ciu miesięcy do odpowiednich stopni, z uwzględnieniem okresu czasu ich pracy w kole oraz wykazywanych przez nich sprawności.

    W tymże czasie powinna być przeprowadzona reorganizacja Komisji Oddziałowych, Okręgowych, oraz Komisji Głównej Kół Młodzieży, na zasadach przepisów niniejszego regulaminu.

38. Dla wykonania poszczególnych przepisów niniejszego regulaminu wydane będą przez Komisję Główną Kół Młodzieży PCK w miarę potrzeby instrukcje wykonawcze.

32.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

OKÓLNIK Nr 5

z dnia 26 stycznia 1938 r. (II. W. 110/38)

w sprawie zwalniania młodzieży szkolnej od nauki w czasie trwania mrozów.

Chcąc należycie ochronić dzieci i młodzież szkolną od następstw zbyt silnego mrozu w czasie trwania nauki szkolnej, upoważniam Dyrekcje i Kierownictwa szkół, w przypadku niskiej temperatury zewnętrznej (poniżej — 15° C) albo wyjątkowo niekorzystnych warunków atmosferycznych (wielkie opady śnieżne, duże nasilenie wiatrów nawet przy temperaturze wyższej niż — 15° C):

1. do zwalniania od uczęszczania do szkoły dzieci zamieszkałych daleko od szkoły, szczególnie młodszych, dla których przybywanie do szkoły połączone z dużym wysiłkiem i trudnościami może być niebezpieczne w czasie mrozów oraz dzieci nie posiadających dostatecznie ciepłej odzieży i obuwia;

2. do uznawania za usprawiedliwioną nieobecność dzieci w szkole w przypadkach wyżej wymienionych;

3. do zamknięcia poszczególnych klas lub całej szkoły z powodu zbyt niskiej temperatury poniżej — 15° C, niesprzyjających warunków atmosferycznych, albo niemożności dostatecznego ogrzania pomieszczeń szkolnych (poniżej + 10° C).

Ocenę niskiej temperatury zewnętrznej mogącej oddziałać zgubnie na młodzież, należy opierać nie tylko na termometrze, lecz również uzależnić od opadów śnieżnych i nasilenia wiatrów, od odległości, z jakiej dzieci muszą iść do szkoły i wracać do domu, od stanu dróg i środków komunikacyjnych oraz od ilości czasu potrzebnego na przybycie do szkoły oraz na powrót do domu. Warunki bytowania dzieci, stopień zaopatrzenia w ciepłą odzież i obuwie, stan odżywienia powinny być również wzięte pod uwagę. Przy niedogrzewaniu klas do normalnej ciepłoty (+ 15° C) należy robić przerwy w lekcji i polecać młodzieży wykonywanie zabiegów ruchowych. Należy również czuwać nad tym, by młodzież wychodząc ze szkoły podczas silnych mrozów należycie zabezpieczyła się przed zimnem (staranne zapinanie płaszczy, podnoszenie kołnierzy itp).

Częściowe lub całkowite zamknięcie szkoły nie może być połączone z przerwaniem dożywiania dzieci, które się zgłoszą.

W każdym poszczególnym przypadku należy zawiadomić bezpośrednie szkolne władze przełożone o zamknięciu klasy lub szkoły z podaniem daty zamknięcia wraz z należytym uzasadnieniem.

W związku z wydaniem niniejszego okólnika przestaje obowiązywać okólnik z dnia 30 stycznia 1922 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1922 Nr 6, poz. 57).

Minister:
(—) W. Świętosławski.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr OP. I. 1/21/3. Katowice, dnia 12 lutego 1938 r.

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje Szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, Dyrekcje zakładów kształcenia nauczycieli oraz Kierownictwa szkół powszechnych i dokształcających zawodowych
w województwie śląskim

do wiadomości i ścisłego stosowania.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

33.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-1-50/17.

Katowice, dnia 15 lutego 1938 r.

Inspektoraty szkolne, Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, Dyrekcje zakładów kształcenia nauczycieli, Kierownictwa szkół powszechnych i dokształcających zawodowych
w województwie śląskim

w sprawie niszczenia mienia kolejowego przez dzieci.

Wobec stałego powtarzania się uszkodzeń mienia kolejowego, spowodowanych przez dzieci, bawiące się w pobliżu linii kolejowych, Urząd Wojewódzki przypomina Dyrekcjom i Kierownictwom szkół oraz nauczycielstwu okólniki Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6. VI. 1930 r. Nr II. 12995/30, ogłoszony w Dz. Urzęd. W. O. P. Nr 9 z 15. IX. 1930 r., poz. 117, i z dnia 27 marca 1936 r. Nr 28 (II. P. 944/36), ogłoszony w Gaz. Urzędowej Województwa Śląskiego, Dział Admin. Szkolnej Nr 4 z 25. IV. 1936 r., poz. 55.

Okólniki te podkreślają konieczność uświadamiania młodzieży o szkodliwości i niebezpieczeństwie niszczenia mienia kolejowego oraz zwracają uwagę na potrzebę poszanowania dobra publicznego. Akcja w tym kierunku powinna być prowadzona **stale i konsekwentnie** i nie może się ograniczyć do jednorazowego przeciwdziałania.

Sprawą powyższą nauczycielstwo powinno zainteresować również Koła rodzicielskie i zachęcić je do współdziałania ze szkołą w zwalczaniu tego, często nieświadomego, szkodnictwa.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

34.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego.
Nr OP. I-1/34/1.

Katowice, dnia 23 lutego 1938 r.

Inspektoraty Szkolne i Kierownictwa Publicznych Szkół Powszechnych

w województwie śląskim

w sprawie wydawania duplikatów świadectw szkół powszechnych.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że okólnik Wojewody Śląskiego Nr 2 z dnia 5 czerwca 1937 r. Nr O. P. 34/9 o wydawaniu duplikatów świadectw szkolnych (Gazeta Urzęd. Wojew. Śl. Dział Administracji Szkolnej Nr 6, poz. 154) odnosi się również do wydawania duplikatów świadectw szkół powszechnych z następującymi jednak zmianami:

a) w punkcie 4 powołanego okólnika w miejsce Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydział Oświecenia Publicznego wchodzi właściwy Inspektorat Szkolny,
b) ustęp przedostatni wspomnianego okólnika dotyczący pobierania taks (opłat), nie ma zastosowania w sprawach wydawania duplikatów świadectw szkół powszechnych, ponieważ w szkołach tych taksy nie są pobierane.

Sprawę opłat stemplowych od duplikatów świadectw szkół powszechnych normuje okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 45 z dnia 19 maja 1936 r. (I. R-4454/35), ogłoszony w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej z dnia 26 marca 1937 r. Nr 3, poz. 61.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

35.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-21/4.

Katowice, dnia 24 lutego 1938 r.

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, Dyrekcje zakładów kształcenia nauczycieli oraz Kierownictwa szkół powszechnych i dokształcających zawodowych

w województwie śląskim

w sprawie zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej.

Wzorem lat ubiegłych Liga Morska i Kolonialna organizuje w marcu zbiórkę na Fundusz Obrony Morskiej wśród młodzieży szkolnej na podstawie zezwolenia Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lutego b. r., z ograniczeniem jednakże wysokości świadczeń do norm określonych okólnikiem Nr 80 z dnia 22 sierpnia 1936 r. (Nr II. P. 5000/36) (Gaz. Urzęd. Wojew. Śląskiego, Dział Administr. Szkoln. Nr 9 z 21. IX. 1936 r., poz. 174).

Odnośne materiały w postaci instrukcji, odezw, broszurek, afiszów itp. prześle wszystkim szkołom bezpośrednio Zarząd Okręgu Śląskiego Ligi Morskiej i Kolonialnej w Katowicach, gmach Urzędu Wojewódzkiego.

Podając powyższe do wiadomości Urząd Wojewódzki podkreśla równocześnie, że akcja Ligi Morskiej i Kolonialnej na terenie szkół zasługuje ze strony Dyrekcji (kierownictw) na należytą opiekę i pomoc.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

36.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-41/9.

Katowice, dnia 23 lutego 1938 r.

Konkurs na nagrodę przechodnią za zespołową, wakacyjną wyprawę wodną uczniów szkół średnich województwa śląskiego.

Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych

w województwie śląskim.

Urząd Wojewódzki ogłasza statut nagrody przechodniej Wojewody Śląskiego za zespołową wakacyjną wyprawę wodną uczniów szkół średnich województwa śląskiego.

STATUT
nagrody przechodniej Wojewody Śląskiego za zespołową wakacyjną wyprawę wodną uczniów szkół średnich województwa śląskiego

I. Nagrodę w postaci sztandaru rzymskiego przyznaje Wojewoda Śląski tej szkole, której zespoły dokonały najpiękniejszej wyprawy wodnej, niezależnie od typu łodzi: żaglówką, kajakami, czy łodziami wiosłowymi.

O przyznaniu nagrody decydują następujące momenty:

1) rozmach wyprawy co do długości i trudności trasy, proporcjonalny do wieku uczestników;
2) uprzednie opracowanie i naukowe wykorzystanie terenu nadbrzeżnego oraz przyległych okolic, zwiedzanych przy pomocy innych środków lokomocji, w czasie wycieczek uzupełniających,
3) wartość rzeczowa i literacka dziennika wyprawy i sprawozdania z wycieczki. Dziennik wyprawy, dowolnego układu i formatu, winien zawierać jako obowiązkowe dane, tyczące się:
   a) daty, czasu odjazdów i postojów oraz mijania ciekawszych punktów trasy,
   b) uwag meteorologicznych, jak: wiatr przeciwny, deszcz itp.,
   c) rodzaju noclegów: biwak, namioty, stodoła schronisko, chata itp.

II. O nagrodę mogą się ubiegać zespoły młodzieży szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych w województwie śląskim. Warunkiem konkursu jest:

1) ukończony 15 rok życia uczestników,
2) średnia ilość przebytych dziennie kilometrów najmniej dziesięć po odliczeniu czasu zużytego na lądowe wycieczki. Obliczenia dokona sąd konkursowy na podstawie danych w dzienniku wyprawy.
3) Najwyższa dopuszczalna dziennie odległość wynosi 40 km z prądem w średnich i dolnych biegach rzek. Przy wycieczkach po wodach śródlądowych każdy dzień powinien w zasadzie zawierać momenty lądowego krajoznawstwa.
4) Najmniejszy zespół składa się z trzech uczestników. Członkowie wycieczek, organizowanych przez szkołę oraz zespoły, biorące udział w spływach ogólnych, urządzanych przez instytucje i zrzeszenia, nie mogą ubiegać się o nagrodę.
5) Przy wyjeździe zespół winien postarać się o zaświadczenia, wpisane do dziennika wyprawy, dotyczące:
   a) zgody ze strony opieki domowej, wydanej po zasięgnięciu rady u lekarza szkolnego,
   b) zaświadczenia, że w łodzi znajdują się dla każdego uczestnika przyrządy ratunkowe w postaci pasa korkowego lub poduszki pneumatycznej (np. kajakowej typu „Piast") ponadto
   c) że uczestnicy posiadają odznakę pływacką wydaną przez Polski Związek Pływacki względnie poświadczenie, że umieją pływać. Zaświadczenia wymienione pod b) i c) może uczestnikom zespołu wystawić dyrekcja, nauczyciel ćwiczeń cielesnych, lub jedna z organizacji sportów wodnych.

Zgłaszanie się po drodze po zaświadczenia bytności jest zbędne.

III. Stający do konkursu prześlą swoje zgłoszenie z dziennikiem wyprawy i ze sprawozdaniem do Wydziału Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego przez swoją dyrekcję do końca grudnia każdego roku. Przyznanie i ogłoszenie nagrody nastąpi w dniu 10 lutego, jako w rocznicę dojścia wojsk polskich do morza.

IV. Szkoła, dla której zespół uzyskał nagrodę wędrowną ma prawo bezpłatnego wypożyczenia z Sekcji Wychowania Morskiego Młodzieży przy Śląskim Okręgu Ligi Morskiej i Kolonialnej taboru łodzi turystycznych, półrasowych na potrzeby kursów wioślarstwa w czasie swych kolonii i obozów wakacyjnych w najbliższym roku.

V. Nagroda jest trwale przechodnia.

VI. Skład sądu konkursowego ustala Wydz. Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

37.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego
Nr O. P. III. 137 c/3.

Katowice, dnia 11 lutego 1938 r.

KOMUNIKAT

o konkursie w sprawie przyjęcia na studia w Państw. Instyt. Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1938/39.

Inspektorzy Szkolni województwa śląskiego.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości konkurs w sprawie przyjęcia na studia w Państw. Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 37/38, celem powiadomienia o treści jego podległych(e) nauczycieli(ki).

Niniejszym ogłasza się konkurs na urlopy dla kandydatów na 1-szy rok studiów w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1938/39.

1) O przyjęcie mogą się ubiegać kierownicy (czki) i stali(łe) nauczyciele(ki) publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń i szkół specjalnych, którzy(re) **nie później** niż w roku 1935 uzyskali świadectwo ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego lub analogicznych studiów.

2) Przy przyjmowaniu będą przede wszystkim uwzględniane osoby, które wykazały szczególne zainteresowanie i uzdolnienia pedagogiczne oraz zamiłowanie do pracy o charakterze społecznym na terenie szkoły (zrozumienie wpływu czynników socjologicznych w poznaniu dziecka, współpraca szkoły z domem itd.).

3) Podanie o przyjęcie na 1-szy rok studiów należy wnieść **drogą służbową** do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w terminie do **dnia 30 marca 1938 r.** i zaopatrzyć w następujące załączniki:

a) dokładny życiorys, własnoręcznie napisany z wyszczególnieniem przebiegu dotychczasowych studiów i praktyki nauczycielskiej. W życiorysie należy pomieścić sprawozdanie z dotychczasowej pracy wychowawczej, dydaktycznej i społecznej, dołączając krótki referat na temat dokonanych przez petenta spostrzeżeń z życia dzieci na podstawie dotychczasowej praktyki;

b) świadectwa szkolne i egzaminacyjne oraz inne dowody dokonanych prac i odbytych studiów, np. zaświadczenia z udziału w kursach wakacyjnych (w oryginałach);

c) odpis wykazu stanu służby;

d) wykaz przestudiowanej do egzaminu lektury, według wymagań podanych w komunikacie (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1937, nr 14, poz. 434);

e) deklarację według załączonego wzoru;

f) 2 nienaklejone fotografie z własnoręcznym czytelnym podpisem (format urzędowy).

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy ponadto wyciąg z wykazu kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie i prześle podania kandydatów ze swego obwodu szkolnego do Urzędu Wojewódzkiego **w terminie do 15 kwietnia br.**

O ostatecznym przyjęciu do Instytutu rozstrzygnie kolokwium wstępne w Instytucie (Al. Ujazdowska 20) w dniach 23, 24, 25 czerwca. O dniu egzaminu kandydaci dopuszczeni do kolokwium będą zawiadomieni przez Dyrekcję Instytutu.

5) Wymagania przy egzaminie wstępnym (kolokwium) oraz warunki przyjęcia podane zostały w komunikacie Dyrekcji Państwowego Instytutu Nauczycielskiego (Dziennik Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 434 z dnia 31. XII. 1937 r.).

6) Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan zdrowia umożliwia im studia.

Słuchaczy Instytutu obowiązują zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lipca 1934 r. Nr I R-4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6-7 z dnia 31 lipca 1934 r., poz. 94) następujące opłaty:

Taksa za egzamin wstępny . . .	10 zł
Taksa administracyjna roczna . .	80 zł
Taksa za egzamin końcowy . .	35 zł

(II P-906/38).

DEKLARACJA.

Prosząc o przyjęcie do Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, niniejszym zobowiązuję się:

1) przestrzegać ściśle postanowień regulaminów, obowiązujących w Instytucie Nauczycielskim i zarządzeń Dyrekcji,

2) nie obejmować bez porozumienia z Dyrekcją Instytutu Nauczycielskiego żadnych zajęć ubocznych,

3) w razie uzyskania dla pracy w Instytucie Nauczycielskim urlopu płatnego za zwrotem kosztów zastępstwa — pracować — niezależnie od zobowiązań, przyjętych uprzednio z powodu pobierania stypendium, czy urlopu — w ciągu lat czterech od daty ukończenia Instytutu w szkolnictwie na stanowisku, które wyznaczą mi władze szkolne najdalej w tymże okresie czasu.

Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam władzom szkolnym, przerwał studia, lub po ich ukończeniu nie wypełnił zobowiązań wyżej wymienionych w punkcie 3, zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa całą kwotę, otrzyma-

ną tytułem poborów służbowych w czasie studiów w Państwowym Instytucie.

podpis.

Kierownik ....
Nauczyciel ....
szkoły -............. klasowej w ....
w powiecie ....
w ...., dnia .... 193... r.

Za Wojewodę:
(—) Paweł Pszczółka,
Wizytator szkół.

38.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr OP. III-137/c/2.

Inspektorzy Szkolni
województwa śląskiego

Konkurs na studia w Państw. Instytucie Pedagogiki Specjalnej w r. szk. 1938/39.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydz. Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości komunikat o konkursie w sprawie przyjęcia na studia w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w roku szkolnym 1938/39 celem powiadomienia o treści jego podległych (podległe) nauczycieli (ki).

Niniejszym ogłasza się konkurs w sprawie przyjęcia na studia w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej przygotowującym nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych.

W roku szkolnym 1938/39 przewiduje się uruchomienie działu tylko umysłowo upośledzonych.

O przyjęcie do Instytutu mogą się ubiegać czynni stali nauczyciele(ki) publicznych szkół powszechnych, posiadający:

1. pełne kwalifikacje nauczycielskie,
2. najwyżej 35 lat życia,
3. dobrą opinię o pracy.

Kandydaci po ukończeniu kursu będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przynajmniej w ciągu trzech lat. Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu na studia, którzy po ukończeniu studiów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy we wskazanych szkołach, będą obowiązani do zwrotu rocznego uposażenia.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studia w Instytucie mają nauczyciele, którzy odbyli już praktykę w szkołach lub zakładach specjalnych. Pożądana jest znajomość jednego z obcych języków.

Podania do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o przyjęcie do Instytutu należy wnosić w drodze służbowej najpóźniej **do dnia 1 kwietnia r. b.**, dołączając do nich:

1. własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej,
2. metrykę urodzenia,
3. dokumenty, stwierdzające czas i rodzaj pracy oraz opinię o pracy,
4. świadectwa odbytych studiów w oryginałach,
5. dwie nienaklejone fotografie (wzór urzędowy) z własnoręcznym czytelnym podpisem,
6. deklarację, zobowiązującą do 3-letniej pracy w szkole, wskazanej przez władze szkolne.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy wyciąg z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie.

O ostatecznym przyjęciu do Instytutu zadecyduje kolokwium, które odbędzie się **27 czerwca r. b. (godz. 8 rano)** w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Al. 3 Maja nr 18), polegające na pracy piśmiennej i zreferowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru przez kandydata):

1. Baley S.: Zarys psychologii w związku z rozwojem psychiki dziecka. Książnica - Atlas (b. d.) 424 str.
2. Hessen S.: Podstawy Pedagogiki, Nasza Księgarnia, 1931, — 428 str.
3. Devey J.: Szkoła a dziecko. Warszawa. Książnica-Atlas.
4. Radlińska H.: Społeczne przyczyny powodzeń i niepowodzeń szkolnych. Wyd. Nauk. Tow. Ped. 1937 r.
5. Joteyko J.: Jedność szkolnictwa ze stanowiska psychologii i potrzeb społecznych. Warszawa. Nasza Księgarnia. 1929 r.

Jednocześnie przy kolokwium tym kandydaci będą obowiązani wykazać się znajomością anatomii i fizjologii człowieka w zakresie podręcznika J. Sosnowskiego.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan ich zdrowia pozwoli im na studia.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czym nastąpi osobne zawiadomienie.

Oprócz urlopów płatnych przewiduje się dla uczestników urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa na raty względnie za zwrotem kosztów zastępstwa bez spłat ratalnych oraz bezpłatne.

Wobec znacznego ograniczenia liczby urlopów płatnych, kandydaci winni wyraźnie zaznaczyć w podaniach, o jaki rodzaj urlopu proszą.

Podania kandydatów Inspektoraty Szkolne (Rady Szk. Powiat.) prześlą do Kuratoriów do dnia 12 kwietnia r. b. W podaniach tych znaleźć się powinny następujące dane:

1. nazwisko i imię, wiek, wyznanie, stan cywilny,
2. stanowisko służbowe i miejsce pracy,

3. ilość lat pracy,
4. kwalifikacje,
5. znajomość języka obcego i jakiego.

Do Instytutu mogą być przyjęci w miarę wolnych miejsc również wykwalifikowani nauczyciele (ki) prywatnych szkół powszechnych. Odnośni kandydaci winni do dnia 1 kwietnia złożyć do Ministerstwa za pośrednictwem właściwego Okręgu Szkolnego podania z następującymi załącznikami:

1. własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej,
2. metrykę urodzenia,
3. dokumenty, stwierdzające czas i rodzaj pracy,
4. świadectwa odbytych studiów w oryginałach,
5. dwie nienaklejone fotografie (wzór urzędowy) z własnoręcznym podpisem.

W Instytucie obowiązują opłaty, przewidziane zarządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lipca 1934 r. Nr I-R-4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6-7, poz. 94).

W związku z powyższym opłatę za egzamin wstępny w wysokości zł 10,— należy wpłacić do P. K. O. na konto 33306 Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o dopuszczeniu do egzaminu wstępnego. (II. P-278/38).

Za Wojewodę:
(—) Paweł Pszczółka,
p. o. Kierownika Oddziału.
Wizytator szkół.

39.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-42/7. Katowice, dnia 10 lutego 1938 r.

KOMUNIKAT

o wydawnictwach Spółki Wydawniczej „Kultura Fizyczna“.

Urząd Wojewódzki Śląski przypomina, że w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr 9 z 1937 r. ukazał się komunikat o wydawnictwie „Sport Szkolny“ nakładem Spółki Wydawniczej „Kultura Fizyczna“ oraz podaje do wiadomości, że nakładem tejże Spółki wychodzi miesięcznik „Wychowanie Fizyczne“. Czasopismo to, jedyne tego rodzaju w Polsce, daje duży materiał naukowy, wychowawczy i instrukcyjny z dziedziny wychowania fizycznego i jest niezbędną lekturą dla wychowawców fizycznych, lekarzy szkolnych i sportowych.

Z uwagi na wartość wymienionego czasopisma zaleca się prenumeratę jego dla bibliotek nauczycielskich.

Za Wojewodę:
(—) Mgr Noszczyński,
Referendarz.

40.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr OP. IV-199/1. Katowice, dnia 18 lutego 1938 r.

Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zakład. kształcenia nauczycieli, oraz Dyrekcje szkół zawodowych **w województwie śląskim**

w sprawie atlasu geograficznego firmy wydawniczej „Globus“ w Katowicach.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 lutego 1938 r. Nr II Pr-13514/36, Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że do czasu ogłoszenia komunikatu w Gazecie Urzędowej Wojew. Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej, atlas geograficzny St. Korbla firmy wydawniczej „Globus“ w Katowicach, nie może być wprowadzony do użytku szkolnego.

Za Wojewodę:
(—) Miłosz Sołtys
p. o. Kierownika Oddziału
Wizytator szkół.

41.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr OP. V-230/2. Katowice, dnia 23 lutego 1938 r.

KOMUNIKAT

w sprawie podręcznika J. Górski i O. Laure: Matematyka dla szkół technicznych.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego, zwraca uwagę na wydawnictwo: J. Górski i O. Laure Matematyka dla szkół technicznych. Wydawnictwo to, zatwierdzone przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do użytku w szkołach zawodowych, zwłaszcza technicznych, obejmuje program nauczania rachunków w kl. I gimnazjów technicznych. Może ono również stanowić znaczną pomoc przy nauce rachunków w szkołach dokształcających zawodowych dla metalowców.

Cena egzemplarza wynosi 4,90 zł. Nabywać można u autorów: Katowice, Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe.

Za Wojewodę:
(—) Inż. Cz. Knichowiecki,
p. o. Kierownika Oddziału.
Wizytator Szkół.

42.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. I-42/66. Katowice, dnia 16 lutego 1938 r.

KOMUNIKAT

o wydawnictwach L. O. P. P.

Urząd Wojewódzki komunikuje, że zatwierdzone przez Min. Wyznań Religijnych i Oświe-

cenia Publicznego do bibliotek uczniowskich wydawnictwa L. O. P. P.:

1. Mjr Włodz. Mizgier-Chojnacki: „Sprot Spadochronowy“ cena 1 zł
2. Mjr St. Mazurek: „Spadochron“ Jego budowa i zastosowanie“ cena 3 zł
3. Kpt S. Brenk: „Balonem LOPP nad morze „Białe“ cena 2 zł,

wymienione w Gazecie Urzędowej Wojew. Śląskiego — Dział Admin. Szkolnej Nr 11 pod poz. 352 z 30. XI .1937 r. i Nr 12 pod poz. 376 z 31. XII. 1937 r., mogą szkoły zamawiać w Okręgu Wojew. Śląskiego L. O. P. P. w Katowicach (gmach Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) oraz w Ośrodkach Propagandy L. O. P. P. w Katowicach, ul. Mariacka 3 i w Rybniku, ul. Zamkowa 2.

43.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego.
Nr O. P. III-137/c/1.

KOMUNIKAT

o organizacji Wyższych Kursów Nauczycielskich w roku szkolnym 1938/39.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydz. Oświecenia Publicznego zawiadamia, że roku szkolnym 1938/39 przewiduje urlopy płatne oraz płatne za zwrotem kosztów zastępstwa bez rozłożenia na raty na następujące grupy Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich:

1) matematyczno - przyrodniczą w Poznaniu i w Warszawie,
2) geograficzno-przyrodniczą w Warszawie,
3) śpiewu i wychowania fizycznego w Poznaniu,
4) rysunków i zajęć praktycznych (dla mężczyn) w Warszawie.

Na Wyższe Kursy Nauczycielskie mogą być przyjęci w myśl postanowień statutu Państw. W. K. N. (Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 1 lipca 1928 r. Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 153)

a) stali nauczyciele publicznych szkół powsz.,
b) nauczyciele prywatnych szkół powszechn., którzy posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania w publ. i prywatnych szkołach powszechnych i co najmniej 3 letnią nieprzerwaną służbę nauczycielską w szkołach powszechnych.

Do podania o przyjęcie na W. K. N. należy dołączyć: szczegółowy życiorys, metrykę urodzenia, świadectwa studiów i kwalifikacji zawodowych, dekret ustalenia, listę lektury przepracowanej z wybranej grupy przedmiotów, świadectwo zdrowia wystawione przez lekarza powiatowego lub szkolnego i deklarację zobowiązującą do 3 letniej pracy w szkole wskazanej przez władze szkolne. W podaniu należy zaznaczyć, na którą miejscowość petent reflektuje, przy przyjęciu na Wyższy Kurs Nauczycielski. Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zastrzega sobie jednak prawo przydziału kandydata do innej miejscowości, w której odbywa się podobny kurs.

Oprócz załączników wyżej podanych należy dołączyć do podania w miarę możności zaświadczenia z przesłuchanych kursów uzupełniających (wakacyjnych) i dowody prac (lekcyj próbnych i referatów) wykonanych na konferencjach rejonowych.

Dowody te będą brane pod uwagę przy kwalifikowaniu podań.

Termin wnoszenia podań do Inspektoratów Szkolnych upływa z dniem **1 kwietnia 1938 r.**

Do dnia 12 kwietnia br. przedstawią Inspektoraty Szkolne podania Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu, Wydziałowi Oświecenia Publicznego.

44.

RUCH SŁUŻBOWY

w Szkołach i Administracji Szkolnej w województwie śląskim za miesiąc styczeń 1938 r.

Mianowania:

Minister W. R. i O. P. mianował w służbie administracyjnej:

Iwanowskiego Mariana, prowiz. insp. szkolnego w Lesznie — prowizorycznym wizytatorem szkół w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim, Wydziale Oświecenia Publicznego w Katowicach z dniem 1. I. 1938 r.

Wojewoda Śląski mianował:

a) Kierownikami Publ. Szkół Powszechnych:

Kobielę Józefa, kierownikiem Publ. Szkoły Powszechnej specjalnej nr 7 w Radzionkowie z dniem 1. I. 1938 r.,

Kuligę Stefana kierownikiem Publ. Szkoły Powsz. w Kobyli z dniem 1. I. 1938 r.,

Rydzewskiego Wacława kierownikiem Publ. Szkoły Powszechnej specjalnej nr 6 w Tarnowskich Górach z dniem 1. I. 1938 r.

b) w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym:

Studenckiego Władysława, nauczycielem Państw. Gimnazjum w Piekarach Śląskich z dniem 1. I. 1938 r.,

ks. Skowronka Jana, nauczycielem Państwowego Gimnazjum nr 877 w Chorzowie z dniem 1. I. 1938 r.

c) w szkolnictwie zawodowym:

dr Totosia Ludwika, nauczycielem Państw. Szkoły Przemysłowej w Bielsku z dniem 1. I. 1938 r.,

Górskiego Józefa, nauczycielem Śl. Technicznych Zakładów Naukowych z dniem 1 .I. 1938 r.,

d) w służbie administracyjnej:

Brzęczkównę Marię, prowizoryczną kancelistką w Inspektoracie Szkolnym w Bielsku z dniem 1. I. 1938 r.

Inspektorowie Szkolni mianowali w szkołach powszechnych:

1) Barnasia Jana nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 6 w Mysłowicach z dniem 1. I. 1938 roku,
2) Białonia Wilhelma nauczycielem Publiczn. Szkoły Powsz. nr 1 w Brzęczkowicach z dn. 1. I. 1938 r.,
3) Bujaka Jana nauczycielem Publ. Szkoły Powszechn. nr 2 w Brzęczkowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
4) Burego Władysława, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 3 w Chorzowie z dniem 1. I. 1938 r.,
5) Grzeszczuka Wawrzyna, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 2 w Brzęczkowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
6) Hoszkównę Hildegardę, nauczycielką Publicznej Szkoły Powsz. w Palowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
7) Klabisza Huberta, nauczycielem Publiczn. Szkpły Powszechnej nr 1 w Łagiewnikach z dniem 1. I. 1938 r.,
8) Koczego Jana, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. w Bykowinie z dniem 1. I. 1938 r.,
9) Króla Wojciecha, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 5 w Lipinach z dniem 1. I. 38 r.,
10) Krupę Mariana, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 1 w Wełnowcu z dniem 1. I. 1938,
11) Krywulta Franciszka, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 2 w Bielszowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
12) Lenarda Emila, nauczycielem Publ. Szkoły Powszechn. nr 2 w Małej Dąbrówce z dniem 1. I. 1938 r.,
13) Madeckiego Ferdynanda, nauczycielem Publ. Szkoły Powszechn. nr 3 w Nowej Wsi z dniem 1. I. 1938 r.,
14) Mikułę Jana, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 3 w Małej Dąbrówce z dniem 1. I. 1938 r.,
15) Peringera Emanuela, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 4 w Siemianowicach z dn. 1. I. 1938 r.,
16) Podkowika Erharda, nauczycielem Publ. Szkoły Powszechn. nr 2 w Nowym Bytomiu z dniem 1. I. 1938 r.,
17) Skowyrę Józefa, nauczycielem Publicznej Szkoły Powsz. nr 2 w Kochłowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
18) Stasicę Karola, nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 3 w Bielszowicach z dniem 1. I. 1938 roku,
19) Stawarczyka Franciszka. nauczycielem Publ. Szkoły Powsz. nr 1 w Bielszowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
20) Świerkota Hermana, nauczycielem Publ. Szkoły Powszechnej nr 7 w Siemianowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
21) Zdanowiczównę Halinę, nauczycielką Publ. Szkoły Powsz. w Stanowicach z dniem 1. I. 1938 r.

Minister W. R. i O. P. przeniósł:

Ruska Antoniego, kierownika Publ. Szkoły Powsz. w Jaworzynce, na stanowisko nauczyciela do Publ. Szkoły Powsz. nr 5 w Nowej Wsi z dniem 1. I. 1938 r.

Kurator Okręgu Szkolnego Lubelskiego przeniósł na własną prośbę:

Mgr Kurkównę Anielę, nauczycielkę Publ. Szkoły Powsz. nr 26 w Katowicach, do Publ. Szkoły Powsz. w Kraśniku z dniem 1. I. 38 r.

Kurator Okręgu Szkolnego Krakowskiego przeniósł na własną prośbę:

Repelewicza Stanisława, nauczyciela Publ. Szkoły Powsz. w Pszowie do Publiczn, Szkoły Powsz. w Piorunce z dniem 1. I. 38.

Wojewoda Śląski przeniósł na własną prośbę:

1) Borysównę Martę, wychowawczynię przedszkola z Lublińca do Katowic z dniem 1. I. 1938 r.,
2) Barbackiego Antoniego, nauczyciela Publicznej Szkoły Powsz. w Dyrdach, do Publ. Szkoły Powsz. nr 4 w Makoszowach z dniem 1. I. 1938 r.,
3) Trychlównę Annę, nauczycielkę Publiczn. Szkoły Powsz. w Palowicach do Publicznej Szkoły Powsz. nr 5 w Nowej Wsi z dniem 1. I. 1938 r.,
4) Jaworską Stefanię, nauczycielkę Publiczn. Szkoły Powsz. nr 6 w W. Hajdukach do Publicznej Szkoły Powsz. nr 4 w Katowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
5) Krzynowskiego Kazimierza, nauczyciela Publ. Szkoły Powsz. w Piorunce do Publ. Szkoły Powsz. w Pszowie z dniem 1. I. 38 r.,
6) Kuczmierczykównę Hildegardę, nauczycielkę Publ. Szkoły Powsz. nr 2 w Lipinach do Publ. Szkoły Powsz. nr 7 w Mysłowicach z dniem 1. I. 1938 r.,
7) Łosia Jakuba, nauczyciela Publ. Szkoły Powszechnej nr 2 w Rybniku do Publ. Szkoły Powsz. nr 7 w Mysłowicach z dn. 1. I. 38 r.,
8) Piechowiczównę Ludwikę, nauczycielkę Publ. Szkoły Powsz. w Kraśniku do Publ. Szkoły Powsz. nr 26 w Katowicach z dniem 10. I. 1938 r.,
9) Rojkównę Klarę, nauczycielkę Publicznej Szkoły Powsz. nr 4 w Rydułtowach do Publ. Szkoły Powsz. nr 24 w Katowicach z dniem 1. I. 1938 r.

Ze względów organizacyjnych:

Gila Stanisława, nauczyciela Publ. Szkoły Powsz. Specjalnej nr 12 w Siemianowicach do Publicznej Szkoły Powsz. Specjalnej nr 6 w Lipinach z dniem 1. I. 1938 r.

Zwolnienia:

Minister W. R. i O. P. zwolnił ze służby:

Brandysa Jana, nauczyciela Publ. Szkoły Powszechn. nr 4 w Nowym Bytomiu z dniem 1. I. 1938 r.

Wojewoda Śląski przeniósł w stan spoczynku:

Błażka Bolesława, profesora Państwowej Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie z dniem 31 stycznia 1938 r.,

Inspektorzy Szkolni zwolnili wskutek zawarcia związku małżeńskiego:

Bugajównę Melanię, nauczycielkę Publ. Szk. Powsz. w Gołkowicach z dniem 31. I. 1938 r. bez odprawy,

Czaderównę Joannę, nauczycielkę Publ. Szk. Powsz. nr 2 w Wełnowcu z dn. 31. I. 1938 z 6 mies. odprawą,

Radomską Michalinę, nauczycielkę Publicznej Szkoły Powsz. nr 3 w Wełnowcu z dniem 31. I. 1938 r., z 17 mies. odprawą,

Sowiankę Wandę, nauczycielkę Publ. Szkoły Powsz. nr 4 w Cieszynie z dniem 31. I. 1938 z 6 mies. odprawą,

Widerównę Otylię, nauczycielkę Publ. Szk. Powsz. w Paniówkach z dniem 31. I. 1938 r. z 6 mies. odprawą.

Dobrowolnie wystąpił ze służby nauczycielskiej:

Mariańczyk Franciszek nauczyciel Publiczn. Szkoły Powsz. nr 1 w Wielkich Hajdukach z dniem 31. I. 1938 r.

45.

Konkurs na stanowisko dyrektora państwowego gimnazjum koedukacyjnego w Żorach.

Ministerstwo W. R. i O. P. ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora państwowego gimnazjum koedukacyjnego w Żorach.

O wymienione stanowisko mogą się ubiegać osoby, odpowiadające pod względem kwalifikacyj wymaganiom ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 828), zmienionej ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 740) oraz odpowiadające wymaganiom art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 104, poz. 873).

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie, unormowane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. Ust. R. P. Nr 86, poz. 663) z uwzględnieniem zasad, wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781).

Podania, zaopatrzone potrzebnymi dokumentami, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P., wnosić należy w drodze służbowej do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Wydz. Oświecenia Publicznego w Katowicach najpóźniej na sześć tygodni od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego. (Nr BP-29554/37).

46.

KOMUNIKAT

o zaleceniu do użytku władz szkolnych wydawnictwo pt.: „Prawo Szkół Prywatnych".

Ministerstwo W. R. i O. P. zaleca do użytku władz szkolnych wydawnictwo pt. „Prawo Szkół Prywatnych" w opracowaniu Dr Zygm. Kwiatkowskiego i Ludwika Eckerta, będącą III częścią wydawnictwa pt. „Zbiór przepisów w zakresie administracji szkolnictwa".

Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1937 r. (ul. Kurkowa 21). (Nr II S-5636/37).

47.

KOMUNIKAT

o utworach współczesnych pisarzy polskich przy nauce języka polskiego, zatwierdzonych dla liceów zawodowych.

Berent Wacław: „Nurt".

Bandrowski-Kaden: Juliusz: „Przymierze serc".

Choynowski Piotr:: „W młodych oczach", „Kij w mrowisku", „Wybór nowel".

Dąbrowska Maria: „Uśmiech dzieciństwa", „Ludzie stamtąd".

Goetel Ferdynand: „Z dnia na dzień", „Ludzkość"

Gojawiczyńska Pola: „Ziemia Elżbiety".

Iłłakowiczówna Kazimiera: „Ballady bohaterskie"

Iwaszkiewicz Jarosław: „Czerwone tarcze".

Kossak-Szczucka Zofia: „Król trędowaty", „Legnickie pole", „Krzyżowcy".

Kossowski Jerzy: „Powroty".

Makuszyński Kornel: „Słońce w herbie".

Małaczewski-Korwin Eugeniusz: „Koń na wzgórzu", „Pod lazurową strzechą".

Morcinek Gustaw: „Wyrąbany chodnik", „Serce za tamą".

Nałkowska Zofia: „Dom nad łąkami".

Nowakowski Zygmunt: „Przylądek Dobrej Nadziei", „Rubikon".

Powalski Jan: „Nad jeziorem".

Rusinek Michał: „Burza nad brukiem".

Sieroszewski Wacław: „Na kresach lasów", „Ucieczka".

Staff Leopold: „Wysokie drzewa".

Strug Andrzej: „Ojcowie nasi".

Szymanowska Z.: „Opowieść o naszym domu".

Wańkowicz Melchior: „Na tropach Smętka", „Strzępy epopei".
Wittlin Józef: „Sól ziemi" (cz. I).

(Nr III PU-157/38).

48.

Komunikat o „Słowniku języka Polskiego".

Ministerstwo W. R. i O. P. uzyskało w Kasie im. Mianowskiego wydatną zniżkę dla szkół na pewnej ograniczonej ze względu na to, że niektóre tomy są zupełnie wyczerpane — liczbie egzemplarzy powszechnie znanego, nagrodzonego przez Polską Akademię Umiejętności, zalecanego do szkół wydawnictwa pt.: Słownik języka polskiego J. Kozłowicza, A. Kryńskiego i W. Niedźwieckiego. Cena katalogowa kompletu słownika w 8-iu tomach, łącznie o 7.540 stronach, w oprawie płóciennej z grzbietem półskórkowym w futerale ochronnym wynosi zł 368,—. Szkoły i nauczyciele mogą nabyć to dzieło za zł 150 + zł 5 koszt opakowania i porto. Adres Kasy im. Mianowskiego: Warszawa, Nowy Świat 72, konto P. K. O. Nr 1371 — z adnotacją: „Za słownik języka polskiego".

Zamawiającym słownik Kasa mogłaby zrobić to ułatwienie, iż zarezerwowałaby — w miarę możności—odpowiednią liczbę egzemplarzy i wydała je zamawiającym po otrzymaniu ostatniej raty należności, raty zaś zamawiający wpłaciliby od chwili przyjęcia zamówienia przez Kasę na jej konto w P. K. O. z adnotacją: X rata za słownik języka polskiego. (Nr II Pr-4150/37).

49.

Komunikat o „Encyklopedii Wychowania."

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę Dyrektorów i Nauczycieli szkół wszystkich typów na wydawnictwo p. t.: Encyklopedia Wychowania pod redakcją St. Łempickiego. W. Gottlieba, B. Suchodolskiego i J. Włodarskiego. Nakł. „Naszej Księgarni", Warszawa.

Całość obejmuje trzy tomy (w czterech częściach) ponad 2700 str. druku w formacie 17×25. Dotąd ukazały się w całości dwa pierwsze tomy (tom pierwszy — zeszyty 1—17, tom II — 1—12) oraz dwa zeszyty tomu III-go. Dalsze zeszyty ukazywać się będą w odstępach miesięcznych.

Cena pojedyńczego zeszytu (64 stron druku) w handlu księgarskim wynosi zł 4. Dwa pierwsze tomy (w trzech częściach) w trwałej ozdobnej oprawie są do nabycia w cenie zł 120 — płatnych w 10 ratach miesięcznych.

W prenumeracie zeszyt pojedyńczy zł 3,—. Przy prenumeracie opłacanej z góry za 10 zeszytów po zł 2,70 za pojedyńczy zeszyt. (Nr II Pr-12274/34).

50.

Komunikat o wydawnictwie pt.: Kopczewski W. Kalendarz „Iskier" na rok 1938.

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę Dyrektorów i Nauczycieli gimnazjów i liceów wszelkich typów na wydawnictwo dla uczniów pt. Kopczewski K. Kalendarz „Iskier" na rok 1938. Mała encyklopedia i notatnik. Rok XIV. Nakład „Iskier" — Tygodnika dla młodzieży. Warszawa. Filtrowa 75. 1938. Cena zł 3,80. (Nr II Pr-16070/38)

51.

Komunikat o wydawnictwie pt.: „Szlakiem wieków".

Ministerstwo W. R. i O. P. dozwoliło jako pomoc szkolną do użytku poszczególnych uczniów II i III kl. gimnazjum i zaleciło jako pomoc szkolną dla nauczycieli wydawnictwo pt.: „Szlakiem wieków". Źródło do nauki dziejów Polski na tle regionalizmu Wielkopolskiego. Wydawn. Ogniska Metodycznego w Poznaniu pod redakcją Dr W. Knapowskiej. Nakład Okręgowej Biblioteczki Pedagogicznej Kuratorium Szkolnego Poznańskiego. 1937. (Nr II Pr-16035/38).

52.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH

Zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P.:

III. Książki do bibliotek uczniowskich.

Schulbaumówna Z. i Rapaport A. Xenophon. Żołnierz-historyk. Nakł. Filomaty. Lwów. 1935 — dla liceum jako książkę popularno-naukową. (Nr II Pr-13553/35).

Srebrny S. Co zawdzięczamy kulturze świata antycznego. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. 1936 — dla lic. ogóln. (Nr II Pr-15247/37).

Suchodolski B. Kultura i osobowość. Wypisy z dzieł myślicieli polskich XIX i XX wieku. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa, 1935 — dla lic. ogóln. i zakł. kształcenia nauczycieli. (Nr II Pr-15295/37).

Śląsk Cieszyński. Z życia gospodarczego. Wydawnictwo Cieszyńskiego Komitetu Opieki nad uchodźcami z Czechosłowacji. Cieszyn. B. d. (Nr II Pr-15452/37).

Świeżawski S. Boethius. Ostatni Rzymianin. Nakładem Filomaty. Lwów. 1935 — dla lic. ogólnokształcących. (Nr II Pr-13826/37).

Takiej Polski chce Józef Piłsudski. Warszawa, 1937. — Z. H. P. Organizacja Harcerek. I—V tysiąc. Nakład Harcerskiej Szkoły Instruktorskiej na Buczu. Skład Główny: Warszawa, Łazienkowska 7 do bibliotek dla gimn. i starszych klas szkół powszechnych. (Nr II Pr-15898/37).

Teslar J. Edward Śmigły-Rydz. Marszałek Polski. Życiorys. Nakład Światowego Związku Polaków z Zagranicy. Warszawa. 1937. (Nr Pr-15369/37).

Teslar J. A. Marszałek Edward Śmigły-Rydz. Życiorys. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937. (Nr II Pr-15893/37).

Waldo Cutler U. O królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu. Przełożyła F. Kruszewska. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1937 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-15904/37).

Wańkowicz M. Na tropach Smętka. Nakład Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1936. (Nr II Pr-14987/37).

Wasilewski L. Skład narodowościowy państw europejskich. Nakład Instytutu Badań Spraw Narodowościowych. Warszawa. 1933 — dla młodzieży od lat 15. (Nr II Pr-2950/33).

Wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość 1915 — 1918. Komitet redakcyjny: Al. Piłsudska, przewodn. W. Pełczyńska, H. Pohoska, J. Bartel de Weydenthal, D. Wyszyńska. Redaktorka M. Rychterówna. Nakład Głównej Księgarni Wojskowej. 1929 — dla uczniów gimn. i lic. ogóln. (Nr II Pr-15074/37).

IV. Książki do bibliotek nauczycielskich:

Acta Martyrum. Wydał R. Ganszyniec. Teksty Filomaty Nr 44. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. (Nr II Pr-15625/37).

Balzac. Kontrakt ślubny. Pułkownik Chabert. Przełożył i wstępem zaopatrzył T. Żeleński (Boy). Nakład Biblioteki Boy'a. Warszawa. B. d.—(Nr II Pr-15177/37).

Balzac. Cztery tomy Komedii Ludzkiej.

Honoryna. Przełożył Żeleński T. (Boy). Biblioteka Boy'a. Warszawa. B. d. (Nr II Pr-13875/35).

Dziewczyna o złotych oczach. Przełożył T. Żeleński (Boy). Biblioteka Boy'a. B. d. (Nr II Pr-13867/35).

Blaski i nędze życia kurtyzany. Przełożył T. Żeleński (Boy). Biblioteka Boy'a. Warszawa. B. d. (Nr II Pr-13872/37).

Kobieta trzydziestoletnia. Przełożył T. Żeleński (Boy). Biblioteka Boy'a. Warszawa. B. d. (Nr II Pr-15178/37)

Bystroń J. St. Typy ludowe J. P. Norblina 27 tablic i 4 ryciny w tekście. Nakł. Muzeum Etnograficznego. Kraków. 1934. (Nr II Pr-3886/34).

Cicero M. Tullius. Rhetorica. De Oratore. Wydał R. Ganszyniec. Teksty Filomaty Nr 25 a. Wydawnictwo Filomaty. Lwów. (Nr II Pr-15620/37).

Grotowski M. Newton. Cz. I, II i III. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań—Warszawa. 1932. (Nr II Pr-15049/37).

Gundulić I. Osman. Poemat historyczny o wojnie Chocimskiej z r. 1621 w XX pieśniach. Poemat przełożył Cz. Jastrzębiec-Kozłowski. Nakład Domu Książki Polskiej. Warszawa. 1934. (Nr II Pr-1487/34).

Hedemann O. Szkoły Walerianowskie X. X. Pijarów Łużeckich. Nakład Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Głębokiem. Wilno. 1937. (Nr II Pr-15200/37).

Hirszfeldowa H. Z zagadnień dziedziczności i eugeniki. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1937. (Nr II Pr-15181/37).

Jeans J. Horyzonty nowej nauki. Przełożył S. Szczeniowski. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa. 1937. (Nr II Pr-15222/37).

Kozłowska A. Szata roślinna Województwa Śląskiego. Wydawnictwo Instytutu Śląskiego. Katowice. 1936. (Nr II Pr-14426/36).

Lubelska pieśń ludowa. Cz. I pod redakcją J. Chmary. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937. (Nr II Pr-14870/37).

Nałkowska Z. Książe. Powieść. Wydanie III. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1929. (Nr II Pr-14693/37).

Pawłow I. P. Sherrington Ch. S., Adrian E. D. Mózg i jego mechanizm. Przełożyli: J. Konorski i S. Miller. Z dziedziny nauki i techniki. Biblioteka Popularno-Naukowa. Tom XIII. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa. 1935. (Nr II Pr-15214/37).

Pieniążek J. Podhale w obrazach. Album barwny. Lwów, ulica Piaskowa 27, konto P. K. O. 506 409 — 1937. (Nr II P-r14840/37).

Radlińska H. Stosunek wychowawczy do środowiska społecznego. Szkice z pedagogiki społecznej. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa. 1935. (Nr II Pr-15306/37).

Rączka St. I. Śpiewanki szkolne cz. II. op. 16. Nakład Księgarni Katolickiej. Katowice. 1937. (Nr II Pr-13898/34).

Siły moralne wspólne wszystkim ludziom, ich źródła i rozwój przez wychowanie. Praca zbiorowa. Wydana staraniem Komitetu Organizacyjnego VI Międzynarodowego Kongresu Wychowania Moralnego. Skład Główny „Biblioteka Polska". 1934. (Nr II Pr-15084/37)

Sinko T. Język łaciński. Pogadanki gramatyczne. Dla I i II klasy liceów klasycznych i humanistycznych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. (Nr II Pr-15128/37).

Suchodolski B. Kultura i osobowość. Wypisy z dzieł myślicieli polskich XIX i XX wieku. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa, 1935 — dla szkół powszechnych, średnich, ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli. (Nr II Pr-15295/37).

Urbain G. Podstawy naukowe chemii. Przedmową zaopatrzył W. Świętosławski. Przełożył M. Karbowski. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa. 1936 — dla szkół średnich. (Nr II Pr-15213/37).

Uzdańska R. Trudności w nauce czytania i pisania. Biblioteka Popularno - Naukowa Instytutu Higieny Psychicznej Nr 8. Skład Główny „Nasza Księgarnia". Warszawa. 1937. (Nr II-Pr-15466/37).

Wańkowicz S. Na tropach Smętka. Nakład Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1936. (Nr II Pr-14987/37).

Wiechowicz S. Koło mego ogródeczka. Dziesięć polskich pieśni ludowych. Śpiew i fortepian. Nakład S. A. „Ostoja". Poznań. B. d. — dla gimn. i lic. (Nr II Pr-14976/37).

Wojtowicz M. Nauczanie astronomii w liceach ogólnokształcących ze szczególnym uwzględnieniem liceum matematyczno-fizycznego. Nakł. Wydawnictwa Zakł. Narodowego im. Ossolińskich. Lwów, 1937 — dla lic. ogólnokształc. (Nr II Pr-15758/37).

Wolfke L. Rysunek perspektywiczny i podstawy geometrii wykreślnej. Wydawn. Warszawskiego Tow. Politechnicznego. Warszawa 1936. (Nr II Pr-14386/36)

Wolfke L. Rysunek perspektywiczny i rzut równoległy ukośny. Wydawnictwo Warszawskiego Towarzystwa Politechnicznego. Warszawa 1934. (Nr II Pr-14385/36)

Wolfke L. Teoria homologii liniowej i płaskiej. Prace Warszawskiego Towarzystwa Politechnicznego Nr 20 Nakładem Warszawskiego Towarzystwa Politechnicznego. Warszawa. 1936. (Nr II Pr-14384/36).

Wolter. Prostaczek. Człowiek o czterdziestu talarach. Biały byk. Uszy hrabiego Chesterfield i kapelan Gudman. Przełożył T. Żeleński (Boy). Biblioteka Boy'a. Warszawa. B. d. (Nr II Pr-13876/36).

Wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość 1915—1918. Komitet redakcyjny: Al. Piłsudska, przewodn. W. Pełczyńska, H. Pohoska, J. Bartel de Weydenthal, D. Wyszyńska. Redaktorka M. Rychterówna. Nakład Głównej Księgarni Wojskowej. 1929. (Nr II Pr-15074/37).

V. Lektura z dziedziny języka polskiego:

Morcinek G. Noc Listopadowa. Nowela. Nakład Księgarni św. Wojciecha Poznań — Warszawa — Wilno — Lublin. B. d. — jako lektura dla IV kl. gimn. (Nr II Pr-14879/37).

Morcinek G. Wiara. Nowela. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin. B. d. — jako lektura dla uczniów IV kl. gimn. (Nr II Pr-14878/37).

VI. Pomoce szkolne do użytku zbiorowego:

Górski E. Portret Marszałka Śmigłego-Rydza Nr 340. Nakład Salonu Malarzy Polskich. Kraków. (Nr II Pr-15056/37).

Górski E. Portret Marszałka Śmigłego-Rydza Nr 341 — jako pomoc zbiorowa dla uczniów. (Nr II Pr-15057/37)

Kossak J. Wymarsz Pierwszej Kompanii Kadrowej z Oleandrów. Rozkaz J. Piłsudskiego. Z cyklu: Obrazy barwne Nr 336. (Nr II Pr-15035/37).

Kossak J. Nocny bój o Rafajłową w r. 1915. Z cyklu obrazy historyczne. (Jednobarwne). Nr 359. (Nr II Pr-15039/37).

Migacz J. Metronom wahadłowy — pomoc dla nauczyciela śpiewu i muzyki we wszelkich rodzajach szkół. (Nr II Pr-15184/37).

Obrazy krajoznawcze: (jednobarwne) Nr 744. Kraków Dzwon Zygmunta na Wawelu. 746. Warszawa. Cytadela. X pawilon. 749. Polesie. Charakterystyczny krajobraz. 748. Podole. Jar i zakola Dniestru. 750. Podole. Dolina Czeremoszu — Jar Dniestru. 750. Gdynia: Port Handlowy. Okręty w Porcie. 751. Beskid Zachodni. Wydawnictwo Księgarni Nakładowej Salonu Malarzy Polskich Kraków. (Nr II Pr-15040/37)

Orłoś H. Grzyby jadalne. Gatunki najbardziej poszukiwane oraz Grzyby jadalne Gatunki mniej poszukiwane. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — tablice przyrodnicze dla szkół powsz. (Nr II Pr-14942/37).

Portrety sławnych ludzi (jednobarwne). Nr 271. Marszałek J. Piłsudski, Nr 272. Marszałek Śmigły-Rydz. Nakład Salonu Malarzy Polskich. Kraków. (Nr II Pr-15041/37).

Roguski W. Autolitografie barwne: 1) Matka Boska Zielna, 2) Matka Boska Ostrobramska, 3) Matka Boska Częstochowska, 4) Św. Teresa, 5) Gwiazda Morza. (Nr II Pr-13921/36).

Saski S. Psotnik góralski. Z cyklu obrazy barwne Nr 337. Nakład Księgarni Nakładowej Salonu Malarzy Polskich w Krakowie. (Nr II Pr-15037/37).

Stachiewicz P. Zośka. Z cyklu: obrazy barwne Nr 335. Nakład Salonu Malarzy Polskich. Kraków. (Nr II Pr-15038/37).

VII. Pomoce do użytku poszczególnych uczniów.

Chmara J. Tria skrzypcowe. Nakład M. Arcta. Warszawa. 1937. (Nr II Pr-4884/32).

B. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło następujące książki i pomoce naukowe dla szkół zawodowych.

Arnoldt Russocka M. „Louise Gérard à Paris". Podręcznik do nauczania języka francuskiego dla kl. 2 gimnazjów krawieckich i bieliźniarskich. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. R. 1937. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych 1,70 zł — jako podręcznik dla kl. 2 gimnazjów krawieckich i bieliźniarskich. (Nr III PU-109/37).

Bratro Emil Inż. Budowa i utrzymanie dróg. Wydanie drugie. Lwów—Warszawa. Nakład Księgarni Polskiej B. Połonieckiego. 1932 — jako podręcznik w szkołach drogowych stopnia licealnego. (Nr III PU-159/37).

Bronikowski Mieczysław Prof. Budownictwo przemysłowe. Cz. I. Warszawa. 1928. Skład główny w Księgarni Technicznej w Warszawie — jako podręcznik dla szkół drogowych stopnia licealnego. (Nr III PU-168/37).

Ginter Stefan. Tabele kalkulacyjne. Nakł. Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. Biblioteka Kupca Detalisty Nr 2 Warszawa. 1937 — jako książkę pomocniczą dla uczniów i nauczycieli w szkołach handlowych. (Nr III PU-170/37).

Gottlieb W. i Zagajewski K. Heinz wird Kaufmann. Podręcznik języka niem. dla kl. I gimnazjów kupieckich. Nakładem Książnicy-Atlas Lwów — Warszawa. 1937. (Nr III PU-51/36)).

Herzberg Edward Inż. Obrabiarki i narzędzia do metali. Podręcznik dla szkół technicznych. Tom I i II. Wydane nakł. Towarzystwa Kursów Technicznych w Bydgoszczy z zasiłku Ministerstwa W. R. i O. P. Grudziądz, 1929, 1932 — jako książkę pomocniczą dla uczniów i nauczycieli w liceach mechanicznych oraz do bibliotek nauczycielskich w gimnazjach mechanicznych. (Nr III PU-183/37).

Konorski Bolesław Inż. Nomografia. Nakładem Towarzystwa Kursów Technicznych. Warszawa. 1937 — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli liceów technicznych. Nr III PU-148/37).

Krzyczkowski Dionizy Inż. Budownictwo. Wyd. drugie. Lwów—Warszawa. Księgarnia Polska — Bernard Połoniecki. 1932 — jako książkę pomocniczą w szkołach budowlanych stopnia licealnego. (Nr III PU-149/37).

Laure O. i Górski J. Matematyka dla szkół technicznych z tablicami. Arytmetyka. Kraków. 1937. Nakł. Sekcji Głównej Szkół Technicznych i Zarządu Okręgowego Śląskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Zawodowych w Katowicach — jako książkę pomocniczą w szkołach zawodowych, zwłaszcza technicznych. (Nr III PU-195/37).

Lipa Aleksander. Arytmetyka handlowa dla kl. I gimnazjum kupieckiego. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. R. 1937. Cena wraz ze znaczkiem na T. P. B. P. Sz. P. 2,80 zł — jako podręcznik dla kl. I gimnazjum kupieckiego. (Nr III PU-111/37).

Neumark Stefan Dr Inż. Mechanika techniczna. Podręcznik dla szkół zawodowych. Tom I. Nakł. Tow. Kursów Techniczn. Warszawa. 1937 — jako książkę pomocniczą dla ucznia i nauczyciela w szkołach zawodowych różnych stopni. (Nr III PU-169/37).

„Oszklony ul pokazowy“ wyrobu firmy: Bracia Marschalko i S-ka w Nowym Sączu — jako pomoc naukową dla szkół rolniczych wszelkich stopni i specjalności. (Nr III PU-79/37).

Rajcowa Maria. Podręcznik kroju ubiorów damskich i dziecięcych. Przemyśl. 1937. Nakładem autorki — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli i uczennic w szkołach krawieckich wszelkich typów. (Nr III PU-67/36).

Rojewski Tadeusz. Podstawowe wiadomości z techniki liternictwa. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1937 — jako książkę pomocniczą dla szkół handlowych wszystkich stopni. (Nr III PU-117/37).

Tatoń A., Jabłowski K. Zakup towarów przez kupca detalicznego. Nakł. Państwowego Wydawn. Książek Szkolnych we Lwowie. 1937 — jako podręcznik dla kl. I gimnazjum kupieckiego. (Nr III PU-182/37).

O WYDAWNICTWACH.

A. Łastowiecki: Promienie Roentgena i ich zastosowania. (Lektura z fizyki. Z. 2) Książnica-Atlas. Lwów Warszawa. Str. 88. Zł 2,80.

Pracujący w dziedzinie rentgenografii autor podzielił książkę na trzy części. W pierwszej omówił szczegółowo, jak powstają promienie Roentgena w lampach jonowych i Coolidgea.

W drugiej części znajdujemy opis własności i zastosowań promieni X. W trzeciej części przedstawiono szczegółowo doświadczenia, które wykazały niezbicie naturę falową promieni Roentgena. Do tych części dodano jeszcze życiorys Roentgena. Książeczka pomyślana jest przede wszystkim jako lektura dla młodzieży szkolnej.

Dr W. Gottlieb i Dr K. Zagajewski: Der kaufmännische Schriftverkehr. Książnica - Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 88. Zł 1,60. Wydanie nowe.

Podręcznik dla kl. IV gimnazjów kupieckich, dla szkół przysposobienia kupieckiego i administracyjno-handlowego, do nauki drugiego języka obcego w II kl. liceów handlowych i administracyjnych oraz dla kupców detalistów.

E. Tambs: „Teddy“ płynie przez dwa oceany. Z 26 ilustracjami. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 226. Zł 5,60. — Zajmujący opis kilkuletniej podróży autora, zakończonej utratą łodzi na wodach dalekiego Południa.

„Przyroda i Technika“, czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych pod redakcją Dr Anny d'Abancourt Koczwarowej. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Pren. roczna zł 10,—.

Nr 1 — styczeń 1938 r.: St. Żejmo-Żejmis: Problem Lapończyków północno europejskich (dok.). — Dr J. Opieńska-Blauth: Od leczenia do zatrucia — Cz. IV. Środki nasenne. — J. Zimowski: Fale ultradźwiękowe i ich własności. — Inż. T. Żyliński: Namiastki wełny i bawełny. — Inż. T. Wojciechowski: Zagadnienie surowca drzewnego do wyrobu celulozy. — Notatki naukowe. — Dodatek: Metodyka Biolgii.

„Świat i życie“ zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, pod redakcją Dr Zygmunta Łempickiego. Ostatnio ukazały się zeszyty 7 i 8 tomu V-go tego wydawnictwa, zawierające informacje encyklopedyczne na litery od K—M.

B. Skarżyński: Witaminy. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 64. Zł 1,40.

Książeczka B. Skarżyńskiego oświetla drogi, którymi dąży nauka do poznania witamin, przedstawia aktualny stan wiedzy o nich, omawiając zarazem należycie praktyczną stronę tych zagadnień. Praca B. Skarżyńskiego rozpoczyna nowy cykl wydawnictw noszący tytuł Biblioteczka Biologiczna, którego poszczególne tomiki mają służyć zarówno jako uzupełnienie przyrodniczej lektury szkolnej, jak i dla informowania szerszego społeczeństwa o najnowszych zdobyczach nauk biologicznych.

T. Sinko: Język łaciński, pogadanki gramatyczne dla liceów humanistycznych i klasycznych. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

Jako uzupełnienie i pogłębienie „Małej gramatyki łacińskiej“ dla gimnazjów humanistycznych i klasycznych, przynosi ta książka w dwudziestu ustępach wprowadzenia w archaizmy, starą łacinę, dialekty, pokrewieństwo łaciny z językami indoeuropejskimi, i na tej podstawie objaśnia główne zjawiska fonetyczne, budowę form deklinacyjnych i koniugacyjnych, pochodzenie przysłówków i przyimków. Wyjątki rodzajowe oświetla pogadanka p. t. „Rodzaj naturalny i sztuczny“. Oparciu poznanych w gimnazjum reguł układniowych o szersze tło psychologiczne służą pogadanki o znaczeniu i składni przypadków, o znaczeniu czasów i ich wzajemnym stosunku w zdaniach złożonych, o trybach i ich roli, wreszcie o spójnikach i trybach w zdaniach okolicznościowych.

Z. Nałkowska: Niedobra miłość. Wyd. III. Książnica-Atlas. Str. 255. Zł 6,—.

T. Sinko: Wypisy łacińskie dla I klasy liceów humanistycznych i klasycznych. Książnica-Atlas Lwów—Warszawa, 1937.

Książka ta obejmuje w 5 zeszytach główną i uzupełniającą lekturę szkolną, a mianowicie: **Wybór z pism Cycerona** przynosi w następstwie od najłatwiejszych 13 ustępów z pism retorycznych, filozoficznych, listów i mów i całą Murananę (w odpowiedn. skrócie), tudzież wybrane „Maksymy o ojczyźnie, państwie, prawach“, wszystko zaopatrzone objaśnieniami rzeczowymi i językowymi, z końcowym zestawieniem i pogłębieniem wiadomości o Cyceronie w trzech ustępach: Polityk i mówca na tle rewolucji I w. przed Chr. — Uczony na tle współczesnego wykształcenia. — Cyceronowe za grobem zwycięstwo (o znaczeniu pism Cycerona w umysłowości i kulturze europejskiej, zwłaszcza polskiej). Zeszyt II zawiera łączący się z Cyceronem **Wybór z Pliniusza M., prawników rzymskich** (Gajusza i Ulpiana) i **autorów chrześcijańskich** (Minucjusza Feliksa, Zaktancjusza, Hieronima, Augustyna) z objaśnieniami. — Zeszyt III, to **Wybór z utworów Wergiliusza,** z objaśnieniami i końcowymi uwagami o Enejdzie, autorce Bukolik i Georgii i Pośmiertnych losach Wergiliusza. Dopełnia go w zesz. IV **Wybór z elegików rzymskich** (z objaśnieniami) głównie z Owidiusza (5 elegii i ulotne słowa i złote myśli, i po jednej elegii Tibulla i Proporcjusza) z końcowym zestawieniem wiadomości o Owidiuszu (tło polityczne i literackie, twórczość, losy w Polsce). — Zeszyty zawierają jako ilustrację wpływu Cycerona na wymowę polską ustępy z mów łacińskich (Orzechowskiego, Zamojskiego i Ossolińskiego, a jako ilustrację wpływu Owidiusza i Wergiliusza dwie elegie Januszkowskiego (Janucjus), Klonowicza i Skórskiego. I ten wybór mówców i poetów polsko-łacińskich opatrzony jest objaśnieniami rzeczowymi i językowymi.

J. Wąsowicz i A. Zierhoffer: Świat w cyfrach. Rocznik statystyczny. Rok 1938. Książnica - Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 72. Zł 3,80.

Świat w cyfrach w nowym wydaniu podaje przeważnie daty statystyczne za rok 1936. W tablicach polskich uwzględniono dane ogólnopolskie według spisu ludności z r. 1931, które dopiero w ciągu br. zostały opublikowane. W zakresie nowych tablic wprowadzono szereg zestawień retrospektywnych dla ludności (Polska, kraje europejskie, świat) i obszaru (Polska), uwzględniono szerzej międzynarodowe przeglądy wojska i marynarki wojennej, i dodano kilka tablic dla geografii fizycznej, ras itp. oczywiście wszystkie tablice uległy rewizji.

T. Żeleński (Boy): Marysieńka Sobieska. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 366. Zł 10,—.

Przedmiotem tej książki jest historia Marii Kazimiery Sobieskiej skreślona na szerokim tle epoki, obejmującym dzieje Polski od Wazów do Sasów, na tle dworskich intryg i międzynarod. konszachtów, wichrzeń magnatów i bohaterskich zmagań się garści rycerzy z zewnętrznym wrogiem. Praca oparta na źródłach polskich i francuskich.

Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Ustawa Konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 r. w opracowaniu Dr Antoniego Wereszczyńskiego. Wydanie V uzupełnione.

Marian Wojtowicz — Nauczanie astronomii w liceach ogólnokształcących ze szczególnym uwzględnieniem liceum matematyczno-fizycznego.

Stanisław Szerszeń — Geometria wykreślna. Część I. dla I klasy liceum matematyczno-fizycznego i II klasy liceum humanistycznego i przyrodniczego.

Teksty łacińskie dla liceum humanistycznego i klasycznego:

Nr 1—Cycero w świetle własnych pism. Część I. — opracował Marian Golias.

Nr 2—M. Tullius Cicero — De officiis, wybór. — opracował M. Auerbach.

Nr 3—Historia i teoria wymowy w świetle pism Cycerona — opracował Jan Smereka.

Nr 4—Cycero w świetle własnych pism. Część II. — opracował Marian Golias.

Nr 5—M. Tullius Cicero — De republica, wybór — opracował M. Auerbach.

Nr 6—M. Tullius Cicero — Pro Archia poeta oratio — opracował M. Auerbach.

Nr 7—Wergiliusz — Wybór z bukolik i georgik — opracował St. Essmanowski.

Nr 8—Wergiliusz — Pierwsza pieśń Eneidy — opracował M. Golias.

Nr 9—Opowieść Eneasza (Wergiliusz — II i III pieśń Eneidy) — opracował A. Bednarowski.

Nr 10—Tragedia Dydony (Wergiliusz — IV pieśń Eneidy) — opracował M. Auerbach.

J. Kleiner, A. Brückner, Z. Aleksandrowicz, J. Balicki, St. Maykowski — Literatura polska dla klasy I liceów ogólnokształcących:

Tom pierwszy — od początków piśmiennictwa do powstania listopadowego.

Część I tomu pierwszego obejmuje: Wypisy z literatury polskiej.

Część II: Zarys dziejów literatury polskiej i zarys dziejów języka polskiego.

Część III: Materiały pomocnicze.

WYDAWNICTWA NADESŁANE DO REDAKCJI.

Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Tom X, zeszyt 9/10; rok 1937. Prenumerata roczna 6 zł. Członkowie Tow. bezpłatnie. Adres: Toruń, ulica Wysoka 16.

Treść: Mańkowski Alfons ks.: Ks. Jan Tułodziecki (1813—1876). — Czaplewski Paweł ks.: Pomorski dokument osadczy z roku 1324. — Recenzje. Kronika.

Chowanna — miesięcznik Instytutu Pedagogicznego w Katowicach, poświęcony współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu. Red. i Adm. Katowice, ul. Szkolna 9. Prenumerata roczna 5 zł. Zeszyt pojedyńczy 1,— zł.

Treść: zeszyt 9: — listopad 1937: Maria Grzegorzewska: Przygotowanie nauczycieli do zadań chwili obecnej (Zarys planu dokształcania nauczycieli szkół powszechnych) — Mirosław Sekreta: Irracjonalny współczynnik naukowej twórczości. — Dr G. Jampoler: Ewolucja bihewioryzmu na tle tendencji naukowych w psychologii współczesnej (Dok.). — Recenzje i sprawozdania. Współczesny ruch pedagogiczny. Kronika Inst. Pedagog. Dodatek: Sprawy szkolne na Śląsku.

Zeszyt 10 — grudzień 1937: Mirosław Sekreta: Irracjonalny współczynnik naukowej twórczości (dokończenie). — Antoni Jaśkiewicz: Współżycie uczniów szkoły powszechnej w Piaskach. — Recenzje i sprawozdania. — Z angielskich czasopism pedagogicznych. — Współczesny ruch pedagogiczny. — Dodatek: Sprawy szkolne na Śląsku.

Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne — Organ Polskiego Towarzystwa Historycznego dla spraw nauczania historii. Red. Lwów, ul. Stryjska 18. Prenumerata roczna (4 zeszyty) 8 zł. Zeszyt pojedyńczy 2,50 zł.

Treść zeszytu 4 z 1937 r.: Memoriał w sprawie reformy wyższych studiów historycznych na wydz. humanistycznym. — Wanda Moszczeńska: Na marginesie programu licealnego historii. — K. Stańczyk: Próby stosowania obserwacji w nauczaniu zagadnień życia współczesnego. — Józef Zieliński: Wycieczka historyczna do Halicza i okolicy. — Anna Kalenkiewiczówna: Lektura historyczna w III kl. gimnazjum. — Recenzje i sprawozdania. — Kronika.

Muzeum — czasopismo pedagogiczne, poświęcone sprawom wychowania, nauczania i organizacji szkolnictwa, organ T. N. S. W. Red. i Admin. Lwów, ul. Łyczakowska 5. Prenumerata roczna 10 zł. Zeszyt pojed. 2,50 zł.

Treść: zesz. 4 — grudzień 1937: Roman Palmstein (1815—1937) jako nauczyciel patriota. — Kazimierz Brończyk: Nieporozumienia i paradoksy. — Dyr. A. Hodbod: Trudności w realizacji programu gimnazjów i liceów ogólnokształcących. — A. Moszyński: Wiedza i umiejętność w naukach biologicznych. — Sprawozdania.

Rodzina i Dziecko — Miesięcznik zespołu rodziców poświęcony zagadnieniom wychowania dziecka w szkole i w środowisku. Red. i Adm. Warszawa, ul. Zakopiańska 31. Prenumerata roczna 7,50 zł.

Treść: Nr 7 — wrzesień 1937 r.: J. Buchholtzowa: Nowy rok szkolny. — St. Seweryn: Przysposobienie wojskowe w szkołach a rodzice młodzieży. — St. Zawirska-Michalska: Organizacja pracy domowej ucznia. Dr L. Goryński: Drogi dokształcania pedagogicznego i psychologicznego rodziców. — J. Kopciowa: Przykład czy dziedziczność. — Artykuły dyskusyjne. — Głosy rodziców. — Sprawozdania.

nr 8 — październik 1937 r.: Dr Jadwiga Szmydt: Uczucie czci. — Z. Charszewska: Upór. — Z. Lewandowski: Nie słowa, ale postępowanie nasze decyduje o wychowaniu dziecka. — J. Buchholtzowa: Stosunek domu do pracy szkolnej dziecka. — Artykuły dyskusyjne. — Głosy rodziców.

nr 9 — listopad 1937 r.: Dr W. Piotrowska: O prawidłowym ukształtowaniu autorytetu. Z. Charszewska: Samowola. — Zofia Rytlowa: Prawo dziecka do powodzenia w szkole. — Artykuły dyskusyjne. Głosy wychowawców. — Głosy rodziców. — Recenzje.

Głos Nauczycielski — centralny organ Związku Nauczycielstwa Polskiego. Red. i Administracja: Warszawa, ul. Smulikowskiego 4.

Śląskie Wiadomości Muzyczne — miesięcznik poświęcony kulturze muzycznej na Śląsku. Rok II. Nr 1 styczeń 1938 r. Red. i Admin. Katowice, ul. Wojewódzka 45.

Treść: Wallis St.: Stara kolenda ślązaków. — J. Powroźniak: Śpiew i muzyka w szkole średniej nowego typu. — A. Mitscha: Maurice Ravel. — Kronika.

Przegląd Pedagogiczny — organ T. N. S. W. Redakcja i Admin. Warszawa, Aleje Ujazdowskie 20. Prenumerata roczna 6 zł. Nr 1 styczeń 1938 r.

Słonko — Tygodnik z obrazkami dla młodszych dzieci. Red. i Admin. Warszawa, Plac Piłsudskiego 1.

Młody Polak — dwutygodnik dla dzieci i młodzieży — Red. i Admin. Warszawa, ul. Chmielna 58.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II. p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K .O. Nr. **304.121.**

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wo jew. Śląskiego w Katowicach.